

TUKSTANTMEČIAIS TAUTOS ŽYGIŲ PĒDSAKAIS

Lietuvos kariuomenės dieną, lapkričio 23-čią, minint

STASYS DIRMANTAS

Lietuvos kariuomenės atkūrimas 1918 metais yra be galo svarbus ir reikšmingas įvykis. Tai mūsų valstybės ir tautos gyvybės įrodymas. Ši tema įdomi, reikalinga, ir prie jos reikia nuolat grįžti, ji turi rūpėti ir senimui, o ypač išėivijos sąlygose bręstančiam jaunimui.

Šimtmečiuose tarp laimėjimų ir pralaimėjimų

Lapkričio 23 d. proga pravartu visiems prisiminti mūsų karinių praeities įvykius. Ir nebūtinai tai turi būti tik 1919-1923 metų laikotarpis. Apie nepriklausomybės kovas jau daug yra parašyta ir atspausdinta įvairiuose leidiniuose bei atsiminimų pluoštuose. Mūsų valstybės kūrėjų ir jos gynėjų bent 1000 metų praeitis siūlo gretai ir daugybę, šimtmečiuose išnarstyti mūsų karinės praeities temų. Tačiau su jomis mes dažnu atveju atsikasame iki Vytauto laikų, visi maža dėmesio kreipdami į vėlesnius šimtmečius. Ogi mūsų tauta ir jos sukurta bei jos vardu vadinta valstybė ir kariuomenė gyvavo toje pačioje Europoje ir XV, ir XVI, ir XVII, ir iki galo XVIII amžiaus! Ir kiek kovota tais laikais! O ir po to dar buvo napoleonmečio karinis judėjimas ir 1831 bei 1863 m. sukilimai... Kiek įdomių temų!

Taipgi nereikia ribotis vien laimėjimais. Kartais iš nepasisekimo galima daugiau pasimokyti, negu iš lengvo laimėjimo. O kodėl neišnagrinėti Vytauto Didžiojo epochinio pralaimėjimo ties Vorksla? Kodėl plačiau neapsistoti prie nelaimingų XVIII amž. mūsų karų su Rusija?

Tarp kitko: ta istorinė upė Vorksla rytų Europos istorijoje tikrai buvo ateitį lėmusių įvykių vieta. Jos pakrantėse net tris kartus sprendėsi Europos likimas: lemtingas rytinių slavų mūšis senovėje su polovcais ar pečenegais, Vytauto ir jo sąjungininkų pralaimėjimas ir, pagaliau, — 1709 metų Poltava. Pastarajame mūšyje Lietuvos kariuomenė nedalyvavo. Ir kaip tik dėl to, kad tarpusavyje kiviršdamiesi nepadėjome švedų Karoliui XII. Gi tas mūšis ir mums buvo likiminis. Po jo Petras I-sis stipriai jau atsisdėjo Rygoje, prie Baltijos, ir Odesoje — Juodųjų jūrų pakrantėse. Vytauto Didžiojo vietoje... Poltavos laukuose, Vorkslas pa-

krantėse, nors ir netiesioginiai, prasidėjo mūsų senos valstybės katastrofa, pabaigos pradžia...

Nuo Apulės iki dvidešimtojo amžiaus

Šie 1964-ji metai yra dar vadinami Donelaičio metais. Šiuos metus galėtumėm dar pavadinti ir Simano Daukanto metais, nes taipgi sueina 100 metų nuo mirties šio mūsų pirmojo lietuvių karybos istoriko. Be to, šiais metais regime daug kitų sukaustuvių, malonių ir nemalonių. Taip, pvz., galime minėti 1.111 metų sukaktį, kai lietuviai kariai gynė savo tautiečius ir žemę 853 m. Apulėje nuo atplausių iš už jūrų marių danų... Bet esame pratę minėti "sveikų" dešimtmečių, penkiasdešimties metų ar šimtmečių sukaštaves. Apsiribojant tik 50 ir 100 metų laikotarpiais, šiais 1964 metais pravartu prisiminti dar ir šias sukaštaves.

700 metų, kai Treniota 1264 m. padėjo sukilusiems prūsams ir latviams. Tuo pačiu laiku Polodės - Volynės rusai, lenkai - mozūrai ir kryžiuočiai baigė galutinai išnaikinti mūsų brolius jotvingius - sūduvius.

Romas Viesulas
Iš parodos "Gallery International" patalpose Clevelande.

Litografija

Šiame numery:

- Ateitininkų sendraugių suvažiavimui artėjant.
- Lietuvos kariuomenės šventė.
- A. Kezio, SJ, nuotraukų paroda.
- Lituanistika Pensilvanijos universiteto bibliotekoje.
- Popiežiškoji mokslų akademija.
- Ispūdžiai iš rudenįjančios Šveicarijos.
- Spaudos draudimo laikai.
- Latvijos laisvės dieniai.
- Apie Vitalį Zukauską.
- Filmų įvairumai, kronika.
- Akademinės prošalstės.

Vilnius rudenio ūkanose

Nuotrauka A. Sutkaus.

650 m., kai Vytenis užvaldė Polocką, Pinską, Turovą, Brastą, Drohičią.

600 m. nuo Algirdo - Kęstučio kovų dviem frontais prieš Rytus ir prieš Vakarus.

550 m. nuo Vytauto pasiuntimo tik ką pakrikštytų 60 žemaičių bajorų į Konstancoje tada vykusį Visuotinį Bažnyčios suvažiavimą. Ten Vytautas tę-

sė, šių laikų terminu tariant, šaltąjį karą prieš kryžiuočius ir jų šalininkus.

500 metų nuo sukilimo prieš kryžiuočius Mažojoje Lietuvoje, kur įsimaišęs Kazimieras Jogailaitis kariavo 13 metų karą ir laimėjo lenkams priėjimą prie jūros; o mes nelaimėjome nei Klaipėdos, nei Karaliaučiaus.

450 m., kai 1514 m. nustojo-

me Padniepryje Smalensko, bet ties Orša laimėjome vieną iš stambiausių mūsų visoje mūsų karybos istorijoje.

400 m. nuo karo dėl Livonijos, Maskva paėmė Polocką.

350 m., kai 1614. I. 26 Gudijoje, ties Časnikais, Radvila ir Grigas Chodkevičius sumušė Maskvos Šuiskio 30,000 armii-

(Nukelta | 2 psl.)

Devynių dienų akimirkos

Apie atidaromą Algimanto Kezio, S.J., nuotraukos menų parodą

Užsikabinti foto aparatą ant peties gali kiekvienas. Nereikia didelio mokslo ir jo vartojimui — mygtuką paspausti gali taip-

VYTAUTAS KASNIČONAS

— o —

gi kiekvienas. Bet padaryti menišką nuotrauką gali jau tik foto nuotraukos menininkas... Taip aiškino mums prieš maždaug 30 metų dail. Geraldas Bagdonavičius, tada jaunų foto meno mėgėjų entuziastų grupei, pasiūvusiai kopti į šio meno viršūnes...

Nulinko petys, benešiojant foto aparatą, tūks: ančiai nuotraukų padaryta, o kiek aparatų turėta ir kiek mergaičių fotografuota, kas ir besuskaitys!.. O nuotraukos menininko vardo taip ir neįmanoma nei objektyvas, nei filmas, nei įvairūs chemikalų vardai.

*

Panašios mintys visada užgula, kai pamatai Algimanto Kezio, SJ, nuotraukas, o ypač kai turi progos aplankyti jo surengtas šio meno parodas. Vargu ar yra kitas, jam lygus, lietuvių tarpe. Jin ir amerikiečių spauda yra atkreipusi pastabias savo akis. Didžiojo dienraščio "Chicago Daily News" savaitgalio kultūrinis priedas "Panorama" prieš kiek laiko A. Kezio nuotraukoms ir aprašui buvo paskyręs visą savo puslapį.

Dabartinė jo darbų meno paroda, kuri bus atidaryta šiandien Jaunimo centre, Chicagoje, yra pavadinta: "Ir tai sudaro pasaulį..." Parodos tematika — pasaulinė paroda New Yorke ir jos lankytojas.

Devynias dienas Algimantas Kezys, SJ, praleido, stebėdamas šią parodą New Yorke ir su foto aparatu rankose ieškodamas žmogaus, tos parodos kūrėjo, ieškodamas žmogaus, tos parodos lankytojo, ieškodamas vaizdų. Paradoksas, sakysite, ieškoti žmogaus milijoninėje žmonių jūroje; kam reikia devynių dienų ir nuo ryto iki vėlaus vakaro valandų, kai aš ir tu galėtume padaryti per dieną šimtus nuotraukų, o tuo tarpu šis

foto menininkas mums parodys Jaunimo centre tik penkiasdešimt.

*

Fotografuodamas žmogų, tos parodos lankytoją ir jos kūrėją, A. Kezys tarp milijonų ieško žmogaus dvasinės išraiškos bruožų, kuriuose spindėtų technikos laimėjimo pasididžiavimas, garbė, nusistebėjimas, o gal ir didelis vidinis liūdesys ar džiaugsmas.

Iš milijonų lankytojų reikėjo atrinkti 50, daugiau nei šimtą valandų vaikščiojant, reikėjo padaryti tik 50 nuotraukų, kad aplankęs ir pamatęs šią nuotraukos parodą, galėtum pasakyti: taip, tikrai... Ir tai sudaro pasaulį...

*

Kai regi Algimanto Kezio, SJ, jam žintas akimirkas, matai, kad jis sugeba pamatyti ir nufotografuoti tai, kas ir mūsų matyta, bet tik nemokėta atrasti to stebuklingo taško, to vieno momento vaizdų gausybėje.

A. Kezio, SJ, meniškose nuotraukose niekur nematysi dirbtinio pozavimo, nematysi ir kokio planingo išgalvojimo, bet tik staigiai pamatyto įvykio užfiksavimas.

Jis pats sako, kad, eidamas į Pasaulinę parodą, neturėjo jokio aiškaus plano, nenorėjo padaryti nuotraukų reportažo, bet tik jautė alkį stebėti ir ieškoti grožio, tinkančio foto aparato akimirkai. O žmogus juk yra gražesnis ir už architektūrą, iškilnesnis už visus technikos stebuklus. Tad žmogus ir yra vis dėlto šios A. Kezio parodos centras, tačiau neišimtas iš viso moderniojo pasaulio konteksto. O ir pati paroda yra rengiama ne kam kitam, bet tik žmonėms. Gi čikagiečiams pirmiesiems dabar yra proga ją pamatyti. Parodą techniškai įrengti talkino dar dail. Algirdas Kurauskas ir arch. Antanas Rimavičius.

Kertinė Parasė

NEŠTI GYVĄJĄ MINTĮ!

Už kelių dienų Clevelandan suvažiuos sendraugiai ateitininkai. Tikslas dvigubas: pamatyti senus draugus, pažvelgti į organizacijos darbą.

Kam ateitininkai yra? Sąjūdžio kūrėjai metė šūkį, kad aštrus protas talkina, o ne kenkia tikėjimui. Jie nori, kad tikintis žmogus gyventų pilnesnį gyvenimą, nes tikėjimas žmogaus neturi sukaustyti, bet išlaisvinti.

Kam ateitininkai nėra? Sąjūdis nebuvo sukurtas vien tik Lietuvai vaduoti, todėl nebūtų gera ateitininkus dabar padaryti tik antikomunizmo apaštalais. Ateitininkai iškėlė pilnutinio žmogaus idealą, todėl būtų netikslu sendraugius padaryti auklėmis ar jaunimo globėjais.

Yra darbų, kuriuos gal tik ateitininkai gali atlikti. Mūsų visuomenė nuolat gresia pavojus netekti vertybinės pusiausvyros. Ateitininkai turėtų nuolat ryškinti, kas svarbu, kas eina pirmą: žmogus ne tauta, bet tauta žmogui; ne žmogus šeimai, bet šeima žmogui. Bet žmogus Dievui, ne Dievas žmogui. Dabar kai kas galvojam kitaip, kai kam tikėjimas irgi įrankis lietuvių išlaikymui.

Į pačią lietuvių ateitininkai irgi žiūri teisingu žvilgsniu: ne kaip į senovės turtų sandėlį, bet kaip formą visuotiniams turiniui, anot Stasio Šalkauskio. Yra svarbu ne lietuviškai ką nors plepėti, bet ką nors lietuviškai pasakyti. Lietuvių kalba, lietuviški papročiai tik tiek naudingi, kiek jie padeda žmogui augti, artėti žmoniškon pilnatvėn. Ateitininkai nori duoti naują turinį lietuvių gyvenimui.

Sendraugiai turi nuolat klausyti, ką reiškia būti tikintiu žmogumi. Klausyti "kodėl?" nėra yda — tikėjimas negali būti atsietas nuo protavimo. Tikėjimas turi nuolat augti į religiją negali būti uždaryta į sandėlį. Ateitininkams derėtų laužyti katalikų sustingimą, nes auga ir bręsta Bažnyčia visa, ne tik atskiri tikintieji.

Ateitininkai nesibijo viešai prisipažinti, kad tiki — ar nereiktų jiems susirūpinti ir viešąja Bažnyčios malda? Laikas praplėsti, pataisyti bendros maldos sampratą — patys ateitininkai turėtų ruošti ne gegužines pamaldas, o vakarines mišias, ne rožančiaus vakarus, o šventojo Rašto vigilijas. Susikaupimas vyksta ne vien rekolekcijoje — ateitininkai turėtų supažindinti mus su naujomis srovėmis Bažnyčioje.

Mūsų bendruomenė kovoja su žiovilium — ateitininkai turėtų nešti gyvą mintį, kuri neleistų mūsų protui ir sąžinei taukais apaugti. Neužtenka mums principus deklamuoti — reikia duoti jiems ir pasireikšti: labai mūsų visuomenėje trūklo pasisakymų dėl rasinio teisingumo. Neužtenka plakti materializmo — reikia pavyzdžio, kaip galima turėti su vargstančiu dalintis. Nėra ko girtis, jei mūsų vardu tekalba namų savininkų draugijos, kurios juodai žvelgia į savo kaimyną.

Gyvos minties ir tikimės iš sendraugių suvažiavimo. Būtų gaila, jei laikas būtų gaišinamas vien diskusijoms dėl sąjungos vardo keitimo. Sendraugiai ateitininkai turi pajusti, kad į jų suvažiavimą atkreiptos lietuviškosios visuomenės akys.

A. A.

Ir tai sudaro pasaulį...

ALGIMANTO KEZIO, SJ, FOTO PARODA

CIURLIONIO GALERIJOJE nuo 21 iki 29 lapkričio
Parodos atidarymas: lapkričio 21, 7:30 v.

Parodos plakatas, suprojektuotas dail. Algirdo Kurausko

LITUANISTIKA PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETO BIBLIOTekoJE

LITHUANIAN BOOKS AND BOOKS IN FOREIGN LANGUAGES CONCERNING WITH LITHUANIA IN UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA LIBRARY PHILADELPHIA, PA., U.S.A. Medžiaga parūpino: dr. V. Maciūnas. Spaudai paruošė — prof. St. Dirmantas, M. Kriščiūnas, dr. P. Mačiulis. Lėšomis parėmė — dr. P. Jaras, prof. A. Milaknis. Čikaga, Lietuvos profesorių draugija Amerikoje, 1964 Donelaičio m. 119 psl., \$3.

Toks bibliografinis leidinys turi tikslą padėti tyrinėtojams ir šiaip skaitytojams susirasti reikiama medžiaga. Lituanistinė literatūra šiam krašte nėra gausi, tad kiekviena pagelbinė priemonė jai surasti yra sveikinama.

Tačiau kiekvieną darbą reikia pasistengti kuo geriau atlikti ir išvengti lengvai pašalinamų trūkumų. Deja, šiame leidinyje tokių trūkumų yra gana daug. Už leidinį atsakingi yra net keli asmenys: medžiagos parūpintojas, paruošėjas arba redaktoriai ir pagaliau mašininkė ar mašininkas.

Kiekvienas bibliografas pirmiausia pasigęs dviejų esminių dalykų: knygos leidėjo ir puslapių skaičiaus. Nežinau, kienu tai kaltė: V. Maciūno ar net trijų "paruošėjų", greičiausiai pastarųjų, nes visos didžiosios bibliotekos, kataloguodamos knygas, šių dviejų svarbių dalykų nepaleidžia.

Medžiaga suskirstyta grynai alfabetiškai pagal autorių pavardes, o jų nesant pagal antraštes, bet nesiskirstyta į skyrius pagal turinį. Kai turime apie 3,000 bibliografinių vienetų, tai vartotojų patogumui geriau būtų paskirstyti į skyrius, panaudojant kad ir Dewey klasifikacijos sistemą (tik pagrindinius skyrius). Beje, neišlaikytas nuoseklumas ir alfabeto ribose. Yra teisinga alfabetuoti pagal tikrą šifro pavardę, tad kam nr. 1584 (psl. 64) yra priskirtas raidė "M", kai yra žinoma, kad M ir A yra slapyvardžiai Marrijos ir Albinos Iešmantų? (Turėjo būti įdėta raidė "T" skyriuje.)

Redaktoriais reikėjo apsispręsti, ar ši bibliografija laikoma lietuviška, ar angliška. Yra palikti angliški sutrumpinimai ir terminai, pvz.: see (vietoj žiūr. ar žr.), n. p. (=no place), n. d. (=no date), 2 v. (=2 t.), ed. (=red.) pseud. (=slapyvardis) ir kt. Tuo tarpu rusiški antraščių transkripcija duodama ne pagal anglišką, bet neva pagal lietuvišką transkripciją, iš esmės nesilaikant jokios sistemos. Teko girdėti, kad V. Maciūnas kirilicos raidyno antraštes visur buvo davęs pagal Library of Congress priimtą sistemą, tad redaktoriai bus padarę šią maišatį. Dar keisčiau, kai nurodomos ("see" arba "žiūr.") yra sunumeruotos, kaip atskiri bibliografiniai vienetai. Tokie dalykai nenumerojami, tad be reikalo duoti numeriai 16, 128, 149, 173 ir visa eilė kitų. Vokiškose antraštėse kartais daktavardžiai rašomi didžiosiomis raidėmis, kartais mažiosiomis (turėjo visur būti didžiosios raidės).

Yra ir aiškių bibliografinių trūkumų. Pvz. nesimato, kad nr. 7 yra serijinis leidinys. Visiškai nepatenkinamas yra nr. 26, kuriame nenurodyta nei išleidimo vieta, nei metai.

Techniškas leidinio apipavidalinimas labai skurdus. Ranka tušu darytas puslapių sunumeravimas labai neestetiškas, kai lengvai buvo galima užklijuoti spausdintas skaitlines, kaip padaryta su didžiosiomis alfabeto raidėmis. Yra daug spaudos klaidų, kurias buvo lengva ištaisyti; reikėjo tuos žodžius teisingai parašyti ir ant viršaus

užklijuoti, nes spausdinta ofsetu iš mašinos. Mašininkė (ar — kui) nebuvo duotos tinkamos instrukcijos: reikėjo daryti tarpus po skiriamųjų ženklų ir tinkamai daryti perkėlimus į kitą eilutę, su įtrankimu. Labai negražiai atrodo, kai yra taip atspausdinta:

198 BARAVYKAS, V.: Anglų - lietuvių kalbų žodynas. Apie 20,000 žodžių. (Chicago, 1956)

Turėtų būti (dar plius leidėjas ir puslapių skaičius):

198 BARAVYKAS, V. Anglų - lietuvių žodynas. Apie 20,000 žodžių. (Chicago, 1956)

Daugiau vietos nereikėjo, tos pačios trys eilutės, bet įspūdis visiškai kitas. Dar liko gana vietos leidėjui ir puslapių skaičiui pažymėti. Tad taupymu pasiteisinti negalima.

Iš tokios garbingos organizacijos, kaip Lietuvos profesorių draugija Amerikoje, galima buvo laukti kur kas daugiau stropumo ir nusimanymo. Atrodo, kad nei vienas "paruošėjų" arba redaktorių nėra susipažinęs su pagrindiniais bibliografinio darbo dėsniais. Nepateisinamas ir V. Maciūno pasitikėjimas svetimos rankoms: turėjo pareikalauti pavyzdinio puslapio ir pats peržiūrėti korektūras. Žinoma, leidinys savo tikslui iš dalies pasitarnaus, tik bus gėda jį parodyti svetimiems, ypač bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

TUKSTANTMEČIAIS ŽYGIŲ PEDSAKAIS

(Atkelta iš 1 psl.)

ja, skubėjusią susijungti su kita kunig. Serebriano 50,000 armija. Pats šuikis kovoje žuvo.

300 m., kai kariavom, talkindami lenkams, karą su Maskva, o kartu ir su Ukrainos Chmielnickio kazokais bei sukilusiais ukrainiečiais.

250 m., kai šiaurės Didžiojo ir ilgojo karo metu prasidėjo bajorų ir kariuomenės judėjimas prieš Augusto II-jo Lietuvos atvestas saksų igulas, plėšusias vietos gyventojus.

200 m., kai 1764 m. seime pradėta Lietuvos - Lenkijos kariuomenės reforma.

150 m. Napoleonmečio žygių ir vilčių išblėsimas. Vienos kongresas.

100 m. nuo 1863 metų sukilimo pabaigos. Muravjovo siautėjimo metas. S. Daukanto mirtis.

Yra ir aiškių bibliografinių trūkumų. Pvz. nesimato, kad nr. 7 yra serijinis leidinys. Visiškai nepatenkinamas yra nr. 26, kuriame nenurodyta nei išleidimo vieta, nei metai.

Techniškas leidinio apipavidalinimas labai skurdus. Ranka tušu darytas puslapių sunumeravimas labai neestetiškas, kai lengvai buvo galima užklijuoti spausdintas skaitlines, kaip padaryta su didžiosiomis alfabeto raidėmis. Yra daug spaudos klaidų, kurias buvo lengva ištaisyti; reikėjo tuos žodžius teisingai parašyti ir ant viršaus

Lietuvius karys apie 1000 m. po Kr. gim. (Iš Z. Petravičiaus paveikslo.)

Pirmojo šaltio belaukiant...

Nuotrauka V. Maželio.

tuom kartu galės jiems į užpakalį kibti ir visus vienoje kovoje atlaikyti. 8 dienoje Szilo mėsos bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Dr. J. B.

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

per pora savaitgalių National Union Catalog bei surašyti simbulius visų kitų JAV ir Kanados bibliotekų, kurios tuos veikalus turi. Kam užsisakyti knygą iš Philadelphia, jei ją galima rasti Clevelando ar New Yorko viešose bibliotekose, arba bibliotekininkams ir bibliografams — tokie jau esame nemokšos...

Būtų buvę galima daug reikšmingesni darbai vienu sykiu atlikti. Reikėjo kortelės atsiųsti kam iš lietuvių, dirbančių Kongreso bibliotekoje (tokių yra apie 20). Jie būtų galėję pasiskirstyti dalimis ir patikrinti

Maskolių karvietėje beklankančių likę, tą daugybę daugumas ir didumas kapų sukastų rodo sziadien teisingu. Pergalėtojai 4000 savųjų tenustoje, tarp kurių 4 jomylistų. Etmonas Lietuvos džiaugdamsis taja pergale atidavė turtingą abazą karėjams grobiui, kurio pusę gavo vyresnieji pagal lėmimą. Pats vieszpts Tautorių Czeladinas, 10 kitų karvedžių, daugybė jomylistų ir 2000 pacios diduome nės kluivo į naga Lietuviams ir Lenkams, Pagarbinus Augszciausj karės daba už pergale, iszrinko Lietuvos etmonas 330 kilties imtinių ir nusiuntė juos Sigismontui su pergale žinia.

Tam nutikus, Vasilius palikęs savo antrą kariuoną ties Smolensku numuko kretėdams į Maskvą.

Tad Lietuvos kariuomenės atkūrimo dieną ir Oršos mūšio 450 metų sukaktį minėdami, ryžkimės visomis jėgomis dirbti tautos laisvės priartinimui, kad ir šiandieniniai Vasiliai kuo greičiau iš Lietuvos, anot Daukanto, numuktų kretėdami į Maskvą.

P. SILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protesistas
Aparat-Protezal. Med. ban. dažal. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligonius priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Res. telef. WALbrook 5-5076

Res. 239-4633
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma liguonia pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel. PROspect 8-1717
Resid.: 3841 West 60th Place
Tel. REPUBLIC 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antr. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 64-01os ir California
Val. kasdien nuo 8-9 val. vak. Sešt. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 478-4042
Res. WALbrook 5-3048

DR. G. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0593 — Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 288-2223
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr. penkt. 1-8, treč. ir sešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5765; Res. HI 5-3225
DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm. antr. ketvirt. 2-9 val. penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-1414, Res. RE 7-8867
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą
Res. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Res. RE 7-8867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-2 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. d. p.
Trečiadienis uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 8-8 val. vakaro Seštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadienis uždaryta. Ligonius priima pagal susitarimą
Tel. — WA 5-2911

NAUJI LEIDINIAI

● Gerhard von Glinski, DIE KOENIGSBERGER KAUFMANNSCHAFT DES 17. UND 18. JAHRHUNDERTS. (Karaliaučiaus pirklija XVII ir XVIII amžiuose). (Wissenschaftliche Beitraege zur Geschichte und Landeskunde Ost - Mitteleuropas herausgegeben von Johann Gottfried Herder - Institut Nr. 70). Redaktorius Dr. E. Bahr, Marburg (Lahn), Behringweg 7, 1964. 263 psl. DM 10.-

Pasiremiant išlikusia archyvine medžiaga studijoje pagrindinai peržvelgtos buv. Karaliaučiaus pirklių organizacijos, jų

socialinė struktūra ir daugiatautinis charakteris. Karaliaučius buvo Pabaltijo prekybos centras. Per jį iš Prancūzijos buvo vežama druska Lietuvon, o Lietuvos produktai Karaliaučiu traukė ne tik vokiečių, bet ir prancūzų, olandų, ypač anglų ir skotų pirklius. Prūsijos karalius Friedrichas Vilhelmas I kvietė į Karaliaučių taip pat lietuvių ir lenkų pirklius ir žiūrėjo, kad jie nebūtų sriauzdžiami (152 psl.). "Latvių buvo galima rasti Rossgartene, o lietuvių buvo galima tikriausiai sukurti Saekheimo priemiestyje". (159 psl.). Plačiai aptariamai žydu pirklių istorija Karaliaučiuje (168—198 psl.). (rs)

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 v. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6090, rez. GA 3-7378
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir sešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį, uždaryta.

Ofiso PR 6-1795, Res. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIONAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2800 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir Seštad. tik susitarus.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Seštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį. Seštadienis 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODUKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakar. Trečiad. nuo 11 val. ryto. — 1 v. d. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(OFISO IR REZID.)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROspect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antr., ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Res. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 p. d.
Trečiadienis uždaryta

DR. JULIA MONSTAVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULLman 5-6786
Pirm. val.: kasdien 8-8 v. v. Sešt. 1-4 p. d. ir treč. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. G. K. PAULIS
DIAGNOSTIKA IR VIDAUS LIGOS
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos: susitarus telefonu

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7997
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p. išskyrus trečiadienį
Seštadienis 10-12 p. d.

Tel. RE 7-8815
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiadienis ir šeštadienis uždaryta.

Ofiso telefonas — CI 4-2421
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais 8v. Kryžiaus ligoninė
VAL.: Pirmad., antr., ketv. penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 3-5 p. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadienis ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir prietaisus akies ir kietosios akies ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
1 val. p. p. iki 9 v. v. kasdien; treč. uždaryta; sešt. nuo 10 v. r. iki 1 popiet.

Res. tel. PR 8-6730
DR. L. SEIBUTIS
Iškato, pūšlės ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandpa pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4440
Res. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. p.
Penkt. tik 1-3 p. p.
Trečiad. ir Seštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CHAifside 4 2896
Resid. telef. WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: kiekviena diena 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadienis ir seštadienis uždaryta, priimama pagal susitarimą. Seštadienis nuo 4 v. iki 6 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Res. tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-1577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 v. ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6188
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmiausia liguonia tik susitarus.
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. d. p. Treč. ir sešt. uždaryta.

Telefonas — GROvehill 6-2883
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadienis 1 iki 4 val. Trečiadienis uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-0446, rez. HE 4-5150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir Seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-9257, rez. PR 6-6683
Res. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 2 v. d. p. 6-7 v. v.

Perskaite "Draugą" duokite jį kitiems pasiskaityti

RYTINĖ ŠVEICARIJA JAU LAUKIA ŽIEMOS TURISTŲ

Kantone, kur kalbama ketvirtąja krašto kalba, apsilankius

Šių metų ruduo ypatingas ir JAV ir Europoje. Jei rugpjūtis buvo lietingas mėnuo, tai didelė rugsėjo dalis ir ypatingai spalvis vak. Europoje gyventojus glamonėjo saule ir šiaip švelniu oru bei lietaus stoka. Rugsėjo mėn., atostogų metu ir šių eilučių autoriui teko apsilankyti rytinėje Šveicarijoje, Graubunden kantone, vėliau ir pasižvalgyti dar kai kuriose Vokietijos Allgau (seniau buvo Alpgau) vietovėse su kempitais, Oberstorf, Ulmu ir kitais miestais bei smulkesnėmis vietovėmis.

Šveicarija ir 25 ml. turistų nakvynių

Kai tik patenki į kalnų kraštą — Šveicariją, tuoj pamatai, kad jam ypatingai daug reikšia užsienio turistai. Juk kasmet Šveicarijoje priskaitoma 25 milijonai svečių pernakvojimų, o turistų tarpe pirmoje vietoj yra atsidūrę Fed, Vokietijos piliečiai. Šveicarija — nedidelis kraštas, nes iš vakarų į rytus jo ilgis siekia vos apie 350 km. (220 mylių), o iš pietų link šiaurės — tik apie 225 km. Net du trečdaliu viso krašto ploto apima didingos Alpės ir vos viena ketvirtąjį dirbamoji žemė.

Klimato įvairumas ir ypatingai keli didieji ežerai itališkoje, prancūziškoje ir vokiškoje krašto daly vilioja turistus. Juos traukia ir aukštas krašto gyvenimo lygis, pastangos sudaryti, kiek galima, patogesnes sąlygas net ir laikinai sustojantiems, dar kitus domina šveicarų pramonės bei žemės ūkio pasididžiavimas: laikrodžiai, šokoladas, sūriai. Geri keliai, patogūs, tvarkingi traukiniai, mandagus, įvairiakalbis patarnavimas (kiekvienas šveicaras kalba bent dviem kalbom, ne re-

Tačiau lietuvių Šveicarijoje nedaug

Patį Šveicariją, bent senesnįjį lietuvių kartai, teikia malonių prisiminimų — juk kiek daug lietuvių tame laisvės krašte yra studijavę universitetuose, šiaip apsilankę bei grožėjęsi kalnais ar Keturių Kantonų ežeru

V. ALSEIKA, Vokietija

tu atveju ir visomis trimis kalbomis) — tai vis patraukliosios pusės. Jei dar pridursime puikias sąlygas saugiai pasidėti uždirbtus ar sutaupytus šimtus tūkstančių bei milijonus ban-

Lietuvaitė rytų Šveicarijoje

kuose, neteks nustepti, kodėl šveicarų kraštą taip pamėgė užsienio, net ir JAV įžymybės, įvairių sričių menininkai ir ypač kai kurie populiarūs Hollywoodo aktoriai su Chaplinu, Audrey Hepburn, Deborah Kerr ir kt. priešaky.

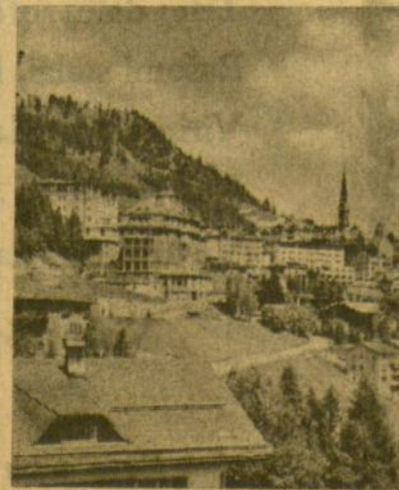
Tačiau lietuvių Šveicarijoje nedaug

Patį Šveicariją, bent senesnįjį lietuvių kartai, teikia malonių prisiminimų — juk kiek daug lietuvių tame laisvės krašte yra studijavę universitetuose, šiaip apsilankę bei grožėjęsi kalnais ar Keturių Kantonų ežeru

— pakaks čia prisiminti kad ir Maironį, Putiną, Srūogą ir daugelį kitų. Tuo tarpu pastarojo karo metu ir po jo krašte atsidūrę lietuvių apie šveicarus bus kiek neigiamos nuomonės — mažo krašto valdžia mažų kraštų pabėgėlius buvo uždariusi į stovyklas, jiems taikė griežtą režimą, ne vieną ir brutaliai atsisakė priglauti ar išstumti į kitus kraštus. Kas gi liko Šveicarijoje? Keliolika studentų, dar keliolika valdininkų. Visiems žinomas tik kelios žymesnių vyrų pavardės, pokario metų ar dar seniau gyvenančių ir stiproki ten suleidusių šaknis. Toks buvo šiemet pavasarį čia miręs Nepriklausomybės Akto vienas signatarų prel. Šaulys, tebegyvenęs itališkoje Šveicarijos daly — Lugane, tokie yra su Lietuva sutapęs prof. J. Eretas ir diplomatas, šiuo metu aktyviai dirbąs ir Vokietijoje veikiančioje Baltų draugijoje, dr. A. Gerutis (vienas jų gyvena Bazelyje, kitas — sostinėje Berne).

O rytuose teko sutikti du ir vieną kapą

Praėjusį rudenį, apsilankius rytinėje Šveicarijoje, teko lan-

St. Moritz vaizdas

kytis svarbiuosiuose Graubunden kantono miestuose, keliose daugiau kurortinio pobūdžio vietovėse, kaip Chur, Davos, St. Moritz ir Pontresina. Teko sutikti tik du lietuvius ir Davos — Dorf kapuose aplankyti 1952 m. mirusios Garolienės kapą. Davos, dar Arosa miestukas primintų, kad tai vietovės, susietos su džiuvos sanatorijomis ir pašliūžininkų malonumais bei įvairių įžymybių lankymusi. Pirmuoju požiūriu Davos jau netenka savo garso, nes streptomyciną išradus, džiovininkai nebūtinai turi būti siunčiami į Davos ar Arosą. Tačiau, žinoma, 1560 mtr. aukštis turi teigiamai veikti į silpnusių plaučių žmones. O šiaip Davos ir ne taip tolimas St. Moritz tai žiemos sportininkų rojus, ir jų knibžda tūkstančiais — ypač daug britų, dar amerikiečių, prancūzų, o ypatingai vak. vokiečių. Pilni kalnai pašliūžininkų, o vakarais jie būriuojasi ištaiginuose naktiniuose lokaluose. Tų vietų nevengia ir Europoje pagersėjusi, populiarū būv. Persijos karalienė Soraya ir įvairūs princai bei europinės diduomenės atstovai.

Vasarą tevilioja grynas oras ir voveraitės

Jei toje rytinėje Šveicarijos daly teko surasti tik pora lietuvių, tai reikėjo kiek nustepti,

kai kalnų grožybėmis besigėrint buvo paaiškinta, kad automobilis, kuriuo naudotasi tai — Italijos lietuvių vadovo, monsinjoro V. Mincevičiaus buvusioji nuosavybė. Jis dabar priklauso vienam nelietuviui, bet Antro pasaulinio karo aukai — ilgokai Šveicarijoje išgyvenusiam, o mašina tenka pasinaudoti ir lietuviams bei jų laikiniesiems svečiams. Tai vis gerai dirbanti mašina, ypač geras ir jos vairuotojas, drauge ir savininkas.

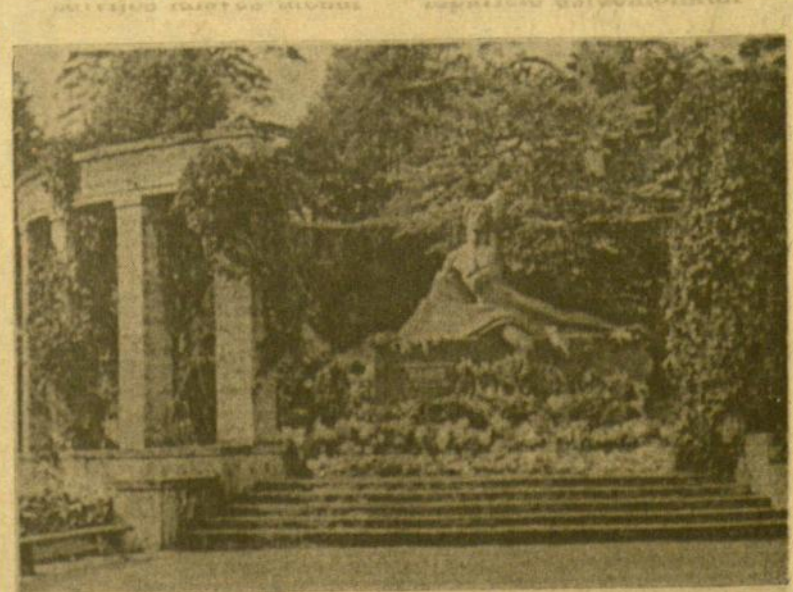
Davose ar St. Moritze vasarą ar rudenį sutiksi daugiau vyresnio amžiaus žmonių. Jie vaikščioja miškeliams, kopia į kalnus, kvėpuoja tyru kalnų oru, maitina gerokai prijaukintą voveraites. Daug viešbučių dar tuščių, tačiau visur stebi intensyvią statybą ir tatoi reikią, kad vietos šveicarai ruošiasi žiemos atplūdžiui, o jis prasideda maždaug apie gruodžio vidurį ir trunka bent ligi kovo pabaigos. Visur statybose išgirsti itališkai kalbančius importuotus darbininkus, jų gausybė — per 600,000. Ir krašte, kurio gyventojų skaičius siekia maždaug 5 su puse ml. gyventojų! Čiau-čiau — atsisveikina italai. Tai pasisavino jau ir daugelis šveicarų. Ir nebūtinai tik jaunimas.

Vietoje "Danke schoen" — tik "Merci"

Šį kartą, apsilankius tik vokiškoje Šveicarijos daly, teko įsitikinti, kad šveicarai vengia kai kurių Vokietijoje įprastų išsireiškimų. Niekur neišgirsti, pvz. traukinyje, palydovus reikalaujant "Fahrkarčių", tik Billets, o kavinėje (jose tikrai puiki kava bei pyragaičiai) ir šiaip viešumoje vietoje vokiškuose įprasto "Danke schoen" teišgirsti žymiai maloniau skambantį prancūzišką "Merci", niekuomet "Entschuldigung" (atsiprašau), gi vietoje jo — tik "excusez", nors ir kirčiuojama ne prancūziškai (reikėtų ant paskutinio skiemens).

(Nukelta į 5 psl.)

Latvijos laisvės dieni — lapkričio aštuonioliktai

Didžiojo latvių poeto Janio Rainio kapas Rygoje. J. Rainio asmenybė ir jo raštai latviams jų tautiniam atgimime reikė tiek pat, kiek mums Maironis.

LATVIJOS SIENOS

Vilis Cedrinis

Latvijos sieną išvydus, skaidriau žiba pusiauakt balkšvoji Aušrinė, Saulė šviesesnė žemyn iš dangaus Rieda šios spindinčius plotus pažinus.

Dauguvos vandenys dunda rytuos, Vakaruose su Gaujos tekme pinas, Milžinų ugnys ten šiaurės kalnuos, Pietuose lygumos piūčiai brandinas.

Toliją ribą gelsvi vanagai Skrenda sumoje toliausiai apskrieti — Pusės nepasiekė, glaudžias sparnai, Spindinčius pilkalniuos leidžias išsėtis.

Briedžiai sidabro rubežumi tuo Zovada bėga dundendami tollus Ir, va, palšę, apsvaigę kvapuos Eina pakrantėn į ežero žoles.

Latvijos sienos ne žemės šviesa Moja kelevj kaip deimanto žiedas. Eina jis juo, ir sustoja staiga: Kurpes jo aukso dulkelės apšėdo.

Kraujuje plieno - ugnies padermė Kils virš tautų apjuosta šitos sienos. Kol tiktai Dauguvos vandens telėš, Tol žemių žiede augs didžios jos dienos.

Iš latvių kalbos vertė R. N.

SPAUDOS DRAUDIMO LAIKUS PRISIMENANT

Vincas Maciūnas

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Miliauskis visai nenumatė, kaip labai išaugs nelegalinė lietuvių spauda ir kaip sėkmingai ji platinsis Lietuvoje, priversdama ilgainiui rusų valdžią kapituliuoti. Tad teisingai atkirto Miliauskis tame pačiame "Rašliavos pašte" Didžiulis: "Apie priėmimą mūsų rašliavoje 'bukvny' tai pagal mano matymą drąsiai tvirtinu, kad tas darbas nepasiseks ir apsvietimo lietuviams neatneš. Mūsų žmonės pripratę ir prisirišę visa širdžia ant savo literas, nelyginant kaip ant savo šventą viera, niekad jos neišsižadės ir knygų, spausdintų 'bukvomis' nepriims". Pakluso tam daugumos nusistatymui ir pats Miliauskis. Jis, kaip pats rašė, buvo ketinęs išleisti savo eilėraščių rinkinį rusiškais raidėmis, jei nepavyksią lotyniškais; taip pat sudarinėjo rusų raidėmis lietuvišką elementorių. Betgi jo nebeišleido, o jo poezijos rinkinys buvo 1884 m. išspausdintas Tilžėje, žinoma, lotyniškais raidėmis. V. Biržiška taip apibūdino Miliauskį: "Miliauskis, teoretiškas rusų raidžių šalininkas, praktikoje pasidavė bendrai lietuvių visuomenės drausmei ir ne tik nieko rusų raidėmis nespausdino, bet net virto vienu iš geriausiųjų 'Aušros' platintojų". (Mūsų Senovė, II Nr. 1 p. 23.)

Kudirka smerkia "kolaborantus"

Buvo betgi ir tokių "kolaborantų", kuriems V. Kudirka nepagalėjo aštriai pasmerkiančių žodžių: "Yra vėl ypatos, tamsios praeities ir da tamsesnės dabarties, kurios arba prigulėjo kitąsyk prie išdirbimo lietuviškų knygų su rusiškais litaromis, arba tapo šiandien net mokintojais lietuviškos kalbos prie gimnazijų. Tokiems žmonėms taipgi rūpi, kad užsiliktų graždanka lietuviškuose raštuose, nes kartais galima čia pelnyti gardų kšnelį. Jeigu ne viena iš tik ką minėtų ypatų, tai tikrai iš jų kategorijos patalpino rusiškam laikraštijai 'Nedėlia' neva kalbą su vienu lietuviu, baigusiu Veiverių seminariją, kuris pasakė: '...jeigu taip į vietą knygų su rusiškais litaromis išleidžiamas būtų lietuviškas laikraštis, tegul ūkiškas, kuris talpintų net ir rusiškai naudingus straipsnelius; tai tikrai lietuviui priprastų greičiau ir prie rusiškų litarų, prie

rusiškos kalbos. Kad lietuvių išeitų, — užbaigia korespondentas, — susitikti rusų kultūrai, tai jiems reikia parodyti tame kokią realią naudą. Ne! taip lietuvis pasakyti negalėjo, tai tik korespondentas įdėjo savo intencijas į pramanyto lietuvių lūpas". (Varpas, 1897 Nr. 6 p. 82; V. Kudirkos raštai, t. 3 p. 184.)

Atpasakotasis Miliausio epizodas, taip pat ir pateiktąjį Kudirkos straipsnio ištrauka vaizdžiai parodo, kad mūsų visuomenėje iškildavo įvairių nuomonių dėl laikysenos rusų raidžių atžvilgiu. Vis dėl to, pati kova dėl savosios spaudos liko tiesi ir vieninga ligi pat laimėjimo. Galime netgi įžvelgti tam tikras paraleles su dabartimi. Mūsų naujosios išeivijos nusistatymas krašto okupacijos ir okupanto atžvilgiu buvo aiškus ir vieningas. Betgi metams po metų einant ir viltims silpnėjant, pradėta ne kartą ieškoti ir kitokių sprendimų, vertinant susidariusias aplinkybes. Ir štai mūsų spaudoje kartkartėmis iškyla ir aštrokos polemikos vadinamojo kultūrinio bendradarbiavimo klausimu.

Knygos rusų raidėmis

Bet grįžkime į senesius spaudos draudimo laikus. Rusų raidėmis iš viso buvo išspausdintos vos 58 knygelės. Tai juk nepaprastai maža keturioms dešimtims metų! Ir tos pačios nesklido žmonėse, nes niekas nenorėjo jų imti. Atsiųstos mokytojų rusams, kad jas pardavinėtų žmonėms, jos trūnijo sukrautos kur mokyklų pastogėse. Nebent koks mokytojas pats užmokėdavo už kelias knygas, kad vyriausybei parodytų savo uolumą. Jonas Barzdyla (Biliūnas) rašė "Varpe" (1901 Nr. 9 p. 97), kad per visus 1899 metus lietuviškų knygų rusų raidėmis parduota vos už 1 rublį ir 7 kapeikas. "Mažas pelnas mūsų obrušteliams", — ironizavo Biliūnas. Tos knygelės buvo nereikšmingos ir turiniu: tai elementoriai, viena kita tikiybė knygelė, koks kalendorius, vienos Puškino pasakos vertimas ir t. t.

Tos biurokratinės raštijos menkumas tik dar labiau paryškina didelį draudžiamosios spaudos svarbą tautai. Nežiūrint tokių sunkių sąlygų, ji nežlugo, o kaskart sparčiau augo. Šalia tų niekieno neskaitytomų 58-nių

rusiškais raidėmis knygelių išpūdingai išsirikiuoja kuone pusantrą tūkstančio draudžiamųjų lietuviškų leidinių, čia neįskaitant Amerikoje tuo metu išleisčių knygų. Ir jei valdžios brukamosios knygos buvo visų vengiamos, tai draudžiamosios buvo mielas ir laukiamas svečias Lietuvos miesteliuose ir kaimuose, kur jos nešė šviesą ir kaitino patriotinius jausmus.

Draudžiamoji raštija sparčiai auga.

Draudžiamoji lietuvių spauda persikėlė į Mažąją Lietuvą, kur jos nesiekė rusų valdžios ranka. Didysis lietuviškų knygų spaudos centras pasidarė Tilžė. Spausdinama buvo ir kitur. Iš pradžių buvo spausdinamos beveik tik religinės knygos. Ypač maldaknygės buvo didelio pareikalavimo prekė, davusi nemaža pelno Prūsų spausdintuvams. Ilgainiui betgi atsirado vis daugiau ir pa-

saulietinio pobūdžio knygų. Itin reikšminga mūsų raštijos ir apskritai mūsų tautos istorijos data — tai 1883 metai, kada pasirodė pirmasis mūsų tautinės dvasios laikraštis "Aušra". Ji neilgai ėjo; vos trejus ir pusę metų, bet jos pradėtas darbas buvo sėkmingas. Į jos vietą stėjo eilė kitų laikraščių: Apžvalga, Tėvynės Sargas, Varpas ir kt. Jie gyvai kėlė ir nagrinėjo visuomeninius, tautinius, politinius lietuvių reikalus ir tuo ugdė bei brandino pačią tautą. Štai kaip pvz. rašė "Varpo" redakcija vedamajame 1896 m. Nr. 1 straipsnyje:

"Istoja į naujus metus savo gyvenimo 'Varpas' ir toliau žengs savo keliu. Užduotis mūsų ginti ir mokinti nuvargintus, paniekintus ir spaudžiamus Lietuvos žmones: aiškinti ir rodyti jiems tuos kelius ir ginklus, kuriais galima pagerinti savo būvį ir priręgti Lietuvai laimingesnę ateitį.

J. Zikaras

Knygnešys

(Nukelta į 4 psl.)

Fontanų šviesose...

Iš parodos Jaunimo centre, Chicagoje.

Nuotrauka Algimanto Kežio, SJ.

Popiežiškoji mokslų akademija ir jos naujieji nariai

DR. P. MAČIULIS

Beveik prieš trisdešimt metų (1936 m.) įsteigtoji Vatikane Popiežiškoji mokslų akademija laiks nuo laiko pasipildo naujais mokslininkais — akademikais. Taip ir šiais metais spalio mėn. pakviesta devyni nauji nariai užimti tos įstaigos mirusių akademikų vietas.

Popiežiaus Pauliaus VI dabar pakviesti akademijon šie pasaulinio garso mokslininkai —

VEIKKO A. HEISKANEN (suomis), žinomas geodezijos profesorius, šiuo metu profesoriaujas Ohio valstybiname universitete, Columbus mieste (J.A. V.). Akademijon pakviestas vieton mirusio profesoriaus Umberto Pierantoni.

GERHARD HERZBERG, spektroskopijos profesorius ir Tyrimų instituto fizikos sekcijos direktorius Ottavos universitete (Kanadoje) akademijoje užims postą mirusio profesoriaus Aloysio de Castro.

JEAN LECOMTE, taip pat Spektroskopijos profesorius, šiuo metu dirbąs Sorbonos uni-

versitete, Paryžiuje, kaip fizikos tyrimų laboratorijos direktorius, užima vietą mirusio akademiko Giuseppe Armellini.

PIERRE RAPHAEL LEPLINE, Virologijos profesorius, Pasteuro Instituto Paryžiuje direktorius, vieton mirusio akademiko Max von Laue.

MANUEL LORA TAMAYO, organinės chemijos profesorius, šiuo metu dirba Madrido universitete, Ispanijoje, vieton mirusio mokslininko Francesco Giordani.

WILLIAM W. MORGAN, astronomijos profesorius ir Yerkes observatorijos direktorius, Williams Bay, Wis., JAV, vieton mirusio akademiko prof. Augustino Gemelli.

DANIEL JOSEPH KELLY OCONNELL, astronomijos profesorius ir Vatikano observatorijos direktorius, Italijoje, ties Castelgandolfo, akademijoje užims postą mirusio profesoriaus Aloysio de Castro.

SALIM - UZ - ZAMAN SIDDIQUI, organinės chemijos pro-

fesorius ir Mokslinių tyrimų tyrybos direktorius, dirba Karachi mieste Pakistane, vieton mirusio akademiko prof. Pierre Fauvel.

FELIX ANDRIES VENING-MEINESZ, fizikos geodezijos profesorius ir Olandijos Geodezinės komisijos direktorius, Amersfoort mieste, Olandijoje, vieton mirusio akademiko prof. Erwin Schroedinger.

Siemtiniai nauji pakvietimai užimti mokslų akademijoje įvairias katedras tuo pačiu iškelia ir pačią Popiežišką mokslų akademiją, kurioje, kaip matome, dirba įvairių tautų pasižymėję protai.

Pakviečiant į akademijoje vakuojančias vietas naujus žmones iš įvairių tautų bei kraštų, ir akademijos orumas įgauna visuotinesnį, vis augantį dėmesį pačių mokslininkų tarpe.

Taipgi verta atsiminti, kad iš visų Nobelio premija išskirtų (64) mokslininkų, šiuo metu Popiežiškoje mokslų akademijoje dirba 19 profesorių. Sekdami kraštus, iš kurių tie žymūs akademikai yra kilę, neskaityt nuolat gyvenančių Vatikano mieste, galime suminėti: Argentinos, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Čilės, Kanados, Danijos, Suomijos, Prancūzijos, Vokietijos, Japonijos, Indijos, Anglijos, Irlandijos, Ita-

lijos, Jugoslavijos, Meksikos, Olandijos, Pakistano, Peru, Portugalijos, Ispanijos, J. A. V-bių, Švedijos, Šveicarijos, Vengrijos ir Urugvajaus.

Nobelio premiją dabar yra gavę už savo mokslinius darbus šie Popiežiškos mokslų akademijos nariai: Appleton, Cadwick, De Broglie, Debye, De Hevesy, Dirac, Daisy, Hahn, Heisenberg, Houssay, Hess V. F., Hess W. R., Heymans, Hinselwood, Raman, Ruzicka, Tiselius, Virtanen, Yukawa.

Malonu taip pat priminti, kad nuo pat šios Akademijos 1936 metais įsteigimo dvylikoje joje dirbusių (šiuo metu mirusių) mokslininkų (Bohr, Carrel, Fleming, Marconi, Milikan, Morgan, Planck, Rotherford, Schroedinger, Sherrington, von Laue ir Zeeman) buvo atžymėti Nobelio premija.

Dėl vietos stokos, nes tai užimtų dienraščio visą puslapį, neįmanoma atpasakoti kiekvieno tų mokslininkų, kad ir suglaustinės, mokslinių darbų apžvalgos. Mes šiuo tarpu pasitenkimsime pažymėdami tik tai, kad seniausias akademikas, gimęs 1895 m. yra suomis profesorius Heiskanen, o ir kiti jau baigę visą kapą metų ar kiek mažėliau.

Įdomus, sakysim, mums profesorius P. R. Lepine, igijęs medicinos daktaro diplomą Lijono universitete 1925 metais ir tais pačiais metais jau pakviestas profesoriauti Beiruthe, Libane, Amerikiečių universitete, bet 1927 metais jau pakviestas į Pasteuro Institutą Paryžiuje. Čia jisai išdirbo, kasmet kopdamas aukščiau, iki 1940 metų, kada jis buvo paskirtas to instituto vedėju. Nuo 1947 iki 1953 jis skaito mikrobiologiją Montrealio universitete, Kanadoje, ir jau 1952 metais išrinktas Europinės sąjungos prieš poliometilą pirmininku. Kartu jis išrenkamas New Yorko Medicinos mokslų akademijos, Prancūzijos, Belgijos ir visos eilės kitų mokslinių institutų nariu.

Panašai yra ir su visais kitais, naujai pakviestais užimti vietas Popiežiškoje mokslų akademijoje. Stovėdama pirmoje krikščionių bažnyčių eilėje, katalikų Bažnyčia, kaip matome, žengia su mokslo pažanga visose žinijos srityse.

Nukariauk geriau pats save, bet ne pasaulį.

— Descartes

LIKVIDACIJA

3207 S. HALSTED ST., TEL. VI 2-4226
KRAUTUVĖ PRIKLAUSANTI LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAMS GRUODŽIO MĖN. 31 D., 1964 M. UŽDAROMA. VISOS PREKĖS DOVANOJAMOS UŽ FABRIKO KAINAS, PASKUBĖKITE NUSIPIRKTI ŠVENTĖMS BALDUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS UŽ PUSĖ KAINOS.

- Svečių kambario lempos, staliukai ir paveikslai tik **\$9.95**
- Kilimai 9x12 Nylono ar vilnos, įvairiausių spalvų **\$39.00**
- Svečių kamb. sofas, likviduojamos . . . po **\$100.00**
- 3 dalių miegamieji su šlifuoto stiklo veidrodžiu po **\$129.00**
- Trijų dalių sofas, Nylon po **\$189.00**
- Rašomi stalai, knygom spintos po **\$29.00**
- Virimo porcelano pečiai po **\$100.00**
- Šaldytuvai po **\$149.00**
- Virtuvėms 5 dalių Formika stalai po **\$49.00**

Viskas išparduodama, krautuvė uždaroma šiais metais.

Beto eina didžulis prekių išpardavimas ir Marquette Parko krautuvėje, 6211 South Western Ave., Telefonas — PProspect 8-5875. Pasinaudokite.

KRAUTUVĖS ATIDARYTOS :

- Pirmadienį ir ketvirtadienį 9 iki 9:30 val. vakaro
- Kitom dienom 9 iki 6 val. vakaro
- Sekmadienį — tik Marquette Park krautuvė — 12 iki 5 valandos

Spaudos draudimo laikus prisimenant

(Atkelta iš 3 psl.).

davęsi: "Ką jūs darote su tomis knygomis? Tur būt, daržines prikovę laikote?"

Koks didelis skaičius knygų buvo tada paskleistas, galime netiesioginai spręsti iš rusų valdžios pateiktų statistinių duomenų apie pagautąsias knygas. Ir taip nuo 1891 ligi 1902 metų, taigi per 12 metų, vien tik tai pasienio muitinės konfiskavo net 173, 259 egzempliorius lietuviškų draudžiamųjų knygų. Suprantama, kad tai tebuvo dalis gabenamųjų Lietuvon knygų. Žymiai daugiau jų pateko į skaitytojų rankas. Tuo būdu dėl knygnešių ryžtingo darbo Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio, Tumo ir kitų žymiųjų mūsų tautos žadintojų balsas buvo girdėti visoje Lietuvoje, kad ir kaip stengėsi rusų valdžia jį užslopinti.

Knygnešių nuopelnas

Knygnešių darbas buvo toks sėkmingas ir dėl to, kad nebuvo palaidas, o vis geriau ir plačiau organizuojamas. Jau pačioje spaudos draudimo pradžioje buvo gana organizuotai platinamos Valančiaus knygelės, kuriomis jis nubrėžė mūsų laudžiai aiškia politinę programą santykiuose su rusais. Deja, policija susekė platintojus. Taip iškilo pirmoji lietuvių spaudos byla, pasibaigusi kelių knygnešių ištėmimu iš Lietuvos. Betgi nei toji nei kitos vėlesnės spaudos bylos, pabaudos, kalėjimas ir ištėmimai anaipol nesustabdė spaudos platintojų darbo. Vieni slap-

taišėdavę per valstybės sieną knygas, kiti jas vežiodavo po kraštą, vėl kiti priglaudavo savo namuose draudžiamųjų knygų sandėlius, tretį pardavinėjo skaitytojams. Tik taip sutartinais dirbant, buvo įmanoma kova su rusų policija, kuri akylai stebėjo ir gaudė lietuviškas knygas. Sėkmingesniai darbai mūsų spaudos platintojai steigė slap-tas draugijas: Lietuvos Motinėle, Nemunėlio ir Apaščiūs susivienijimą, Atžalą, Artojų draugystę ir kitas, iš kurių labiausiai pasižymėjo savo veikimo plačiu užsimojimu Siel-tynas, kečiusius metus gražiai veikęs Suvalkijoje, kol buvo susektas ir likviduotas lietuvių persekiojimu išgarsėjusio žandarų viršininko Vonsiakčio.

Mūsų rašomosios kalbos tėvas Jonas Jablonskis, pats aušrininkas, vadino knygnešius tikraisiais "Aušros" kareiviais. Tai buvusi armija, be kurios ir pati "Aušra" lietuvių tautai nebūtų pradėjusi aušti. Tą knygnešių armiją sudarė visų tautos sluoksnių žmonės: šalia gydytojų, kunigų, teisininkų, vaistininkų, studentų, gimnazistų daugiausia buvo smulkių miestelio amatininkų, kaimo darbininkų ir ūkininkų. Tokiu būdu tai buvo ne vieno kurio sluoksnio, o visos lietuvių tautos pasipriešinimas rusų priespaudai.

Žinoma, knygnešių tarpe, ypač tarp tų, kurie knygas nešė per sieną kaip ir įvairias nelegalines (neapmuitintas) prekes, buvo ir paprastų kontrabandininkų, suinteresuotų tik pelnu, betgi didžioji knygnešių dauguma dirbo iš idėjos. Turto iš knygų jie nesu-sikrovė, o sveikatos ir laisvės ne vienais iš jų neteko.

Iš tos daugybės knygnešių čia priminsime tik vieną, kuris savo energija, nesulauzoma išterme, patriotiniu užsidegimu ir ypač savo darbo plačiu užsimojimu labiau-

siai išgarsėjo iš visų knygnešių ir net buvo knygnešiu karaliumi pavadintas. Tai Biržų apskrities kaimietis Jurgis Bielinis. Prasilavinęs ir pamėgęs lietuviškąją knygą, jis ryžos ir savo tautiečius aprūpinti draudžiamaisiais raštais. Sakoma, kad jis išplatinęs kuone pusę visų tada paskleistų knygų. Išvažinėjo jis visą Lietuvą, organizuodamas knygų platintojus ir pats knygas vežiodamas. Nebuvo nė karto rusų policijos pagau-

Didžiojo knygnešio kun. M. Sederevičiaus kapas Sudarge. Paminkle įrašas: Knygnešių tėvas kun. Martynas Sederevičius. 1829. XI. 9 — 1907. II. 7. Dėkingai zanavykai atėitininkai ir pavasarininkai. (Iš Br. Kvickio "Mūsų Lietuvos" archyvo)

tas, nors už jo išdavimą buvo skirta 500 rublių premija. Kartą žiemą turėjo kelis kilometrų basas ir vienmarškinis sprukti nuo gaudytojų. Neteko sveikatos, betgi ir toliau nemetė knygnešio darbo. Išleido ir savo paties laikraščio ("Baltos Erelis") tris numerius. Savo straipsniuose ne kartą kėlė Lietuvos nepriklausomybės mintį. Jis sakydavo, kad nemiršias, kol maskoliai nebūsią išvyti iš Lietuvos. Tas jo karštas noras tikrai ir įvyko: jis mirė pačiose Lietuvos Nepriklausomybės išvakarėse, kai rusų jau nebebuvo Lietuvoje.

Stiprėja nuotaikos prieš valdžią

Ir taip sutelktinis lietuvių rašytojų ir knygnešių darbas sužlugdė nelemtąjį spaudos draudimą. Rusų valdžia pamatė, kad nepasiekė savo tikslo. Lietuviai ne tik nepri-ėmė brukamųjų rusų raidžių, bet plačiai iš-ugdė kad ir uždraustą lietuvišką spaudą. Dar daugiau. Valdžia įsitikino, kad lietuviai dėl jos brutalių politikos ne tik nepalinko į rusus, ne tik nepasidavė rusų įtakai, bet tautiškai pabudo ir aiškiai nusistatė prieš rusus. Tas nuotaikas kaip tik stiprino lietuvių spauda, kuri buvo slapta platinama ir todėl nepriklausoma nuo rusų cenzūros. Tad joje nestigo smarkių pasisakymų prieš rusų valdžią. Sakysime, Kudirka ryšium su Kra-zių skerdynėmis taip pliekė "Varpe": "Vel-tui dairysimės po pasaulį, neužtiksimė jau niekur tokių faktų kaip Kražiuose. Toks atsitikimas galima tikrai po priegloba sosto, ant kurio sėdėjo Ivan Groznyj. Žilųjų ga-dynių garsūs Neronai, gėdinkitės prieš Bal-tąjį Carą — jis pralenkė jus".

Šalia knygų ir laikraščių buvo platinama ir nemaža griežtų politinių atsisaukimų. Štai 1893 m. Amerikos lietuvių atsisaukimo iš-trauka:

"Mie! Broliai, kurie brangioje tėvynėje gyvenami turite nešti sunkų jungą sve-timtaučių!

"Mes, Amerikos lietuviai, kurie dėliai vi-sokių priežasčių turėjome palikti brangią tėvynę, čionai toli nuo mūsų Motinos Lie-tuvos, nepamirštame apie Jus, mie! broliai, ir rūpinamės, kiek mūsų menkos pajėgos (sy-los) pavelią apie suteikimą šiokiu tokio pa-lengvinimo ir Jumis. Skaudu daros ant šir-dies, kad iš tolimos žemės prisiziūrime Jūsų padėjimui ir matome, kaip Jus spaudžia Jūsų priešai ir kaip daugumas iš Jūsų ne-nori pažinti savo padėjimo.

"Maskolius Jums nedaleidžia Jūsų mislių išreikšti, nedaleidžia Jums spausdinti (dru-kavoti) knygų ir laikraščių, nei jų skaityti, norėdamas jus sulyginti su gyvuliais, kurie negali išreikšti žodžiais savo norų ir sup-ra-timų, taip ir jus tokiais nori padaryti Jūsų prispaudėjas, neleidamas jums viešai, arba publiškai, tai yra per knygas ir laikraščius išreikšti, ką jūs mislijate, ko jūs norite, žo-džiu sakant nori, idant jūs tamsybėse, be mokslo, be apšvietimo vaikščiotumėte, kad s-vietas apie jus nežinotų, jus už numirusius laikytų, o Jūsų priešai visai galėtų jus eng-ti arba kankinti... Taigi, broliai, pasirodyki-te išmanančiais vyrais, vertais vardo lietu-vių, krikščionių; griebkitės prie skaitymo knygų ir laikraščių lietuviškų...

"Dėl visako, kas pas jus tik pasidaro, tai praneškite tuojau mums į Ameriką, mes čia sunaudosime: žinodami, kur kokia ne-laimė arba prispaudimas įvyko, ten mes pa-sirūpinsime apie palengvinimą. Mes gyvena-me liuosybės žemėje: mes nesibijome jokių žandarų, nei policmonių, taigi galime daugiau pasirūpinti ir apie Jūsų pagelbėjimą".

(Pabaiga kitą šeštadienį)

Našus Vitalio Žukausko darbas ir vitališkumas

Jo Amerikoje nerimavimo penkiolikos metų bičiuliškas ir truputį jausmingas pavaizdavimas

Vitalis Žukauskas — savaranki, daugianorė ir daugialypė, plačiai mėgiama, darbinga, pasirinktose srityse nepalstanti asmenybė. Jisai — ypatingo pasisekimo susilaukusio savitais estradinio žanro tvėrėjas, lietuviškos teatrinės tradicijos tęsinio puoselėtojas, nelengvose sąlygose vaidinimų premjerų organizatorius bei režisierius, tų spektaklių į išvykas stumtelėtojas. Savo triūsais ir gyvastingumu sulaukęs šilto atsiliepimo tiek ankstyvesnės, tiek naujos lietuvių auditorijos masėse: visur laukiamas, publiką patraukiantis, iš naujo ir iš naujo kviečiamas.

Be to, mūsiškės sceninės istoriografijos — praeities Lietuvos teatro bei Amerikos lietuvių histrioniško pastangų — uolus užsidegęs tyrinėtojas, neįtikėtinu duomenų suradėjas.

Greta, — žvalus visuomenininkas, labdaros pastovus talkininkas, su begale žmonių palaikąs sąlytį, visur ir visada jautrus, padedąs, suskubąs. Ir surandąs laiko ir noro tobulėjimo ieškoti: teatrinėse srityse pasimokyti. New Yorke tam nemažai progų surandąs.

Vitalis Žukauskas tebėra mūsų (iševijoję) jau rečiau užtinkamo meninio nerimo bei pavydėtino vitališkumo pavyzdys. Ir tai nėra proginis — po penkiolikmečio Amerikoje prasmingų darbodienių — gyrimas ar banalus patinkamo žmogaus spaudos skiltyje "pagarsinimas".

Dvejus metus studijavęs Kuno teatro vaidybos studijoje, Vitalis Žukauskas į save dėmėsi atkreipę organizacinius sugebėjimus, lygiagrečiai jam buvo leista dalyvauti anuometiniuose teatro spektakliuose. Gavo progos vykti į Vienos miestą teatrologijos ir sceninio meno studijoms. Pokariniame laikotarpyje įsijungė į Augsburgą, Vokietijoje, lietuvių teatro sąstatą. Nuo Amerikon atvykimo gyvena New Yorko padangėje, iš kur įvairiausiomis prie-

monėmis važinėja ar lėktuvais skraido į savo "vieno žmogaus teatro" nesibaigiančias išvykas

Tiesioginis jo pragyvenimo ir šeimos išlaikymo pajamų šaltinis — kaimyninėje New Jersey vietovėje braižytojo pareigos, bet dvasiniai polėkiai tebeglūdi lietuviško vaidybinio veiksmo praktikoje bei teatrinėje istorio grafijoje.

Vitalio ir Marijos Žukauskų butas Brooklyn, N. Y., nuošalyje gatvelėje (tikriausiai pasakius, to buto svečių kambarys ir svetinga virtuvė) gal net per dažnai pavirsta pravažiuojantiems ar laikinai sustojusiems keleiviams guolio bei maitinimosi centrine. Ten pat vyksta karštesni meno ar visuomeniniai klausimai debatai, gastroliuojantiems scenos ar muzikos atstovams organizacinės talkos veiksmai ir t. t. ir t. p.

Iš virtuvės pasukus į dešinę, prie pat lango, užtinkame šeimininko vadinamą darbo kambarį, su knygų spintomis, gau-

Vitalis Žukauskas savo amerikinės veiklos pradžioje.

sionis kartotekomis, archyvinės medžiagos dėžėmis, su popieriais apkrautu stalu, ant kurio kartais be perstojo diskretiškai žirzina telefonas.

Visas Žukauskų butas, veik visi jo kampai, sudaro tapybos ir grafikos galeriją, kur be pačios šeimininkės ryškių tapybi-

Už rėmų Nuotrauka Algimanto Kezio, SJ. Iš parodos Jaunimo centre, Chicagoje.

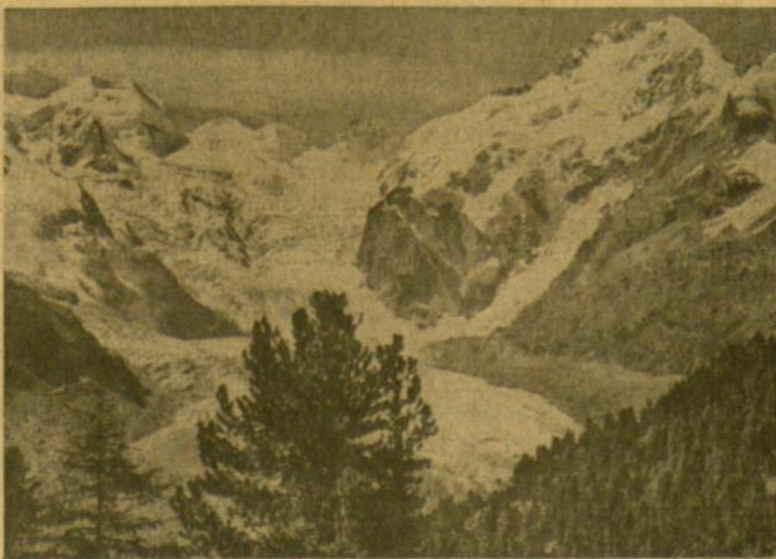
nių eksponatų, užtiksime nemažai mūsų žymiųjų dailininkų kūrinių, kartais dovanotų, tačiau įprastiniu būdu grynais ar į kreditą perkamų.

Vitalis Žukauskas nuolat skuba ir visuomet visur sėpėja. Būdamas pačiame fizinių pajėgų brandume, nesustinga ir dvasiniai — ir čia jam energijos su kaupiu.

Jo taip populiaros "lengvojo žanro" programos yra paties interpretatoriaus kūryba. Jau penkiolika metų sugeba savo pasirodymų turinį ir formas įvairinti, ne vien tik aktualinti, bet ir gilinti. Programų pildyme daug kur lemia ar padeda ritmas, gyvastingumas, paties Vitalio Žukausko patraukli persona ir subrendusi, patirtimi išauklėta technika. Vitalis Žukauskas visuomet būna laukiamas "pranešėju", programos "koordinatorium", konferansje, įterptiniu, juoką sukeliančiu va-

karo numeriu. Publika jo laukia ir jai jis niekad nenusibosta. O tai reiškia ir specialų talentą ir retai užtinkamą sugebėjimą auditoriją lyg ir pavergti. Tai ne kiekvienam pasiseka.

Pilkalnis

Mortersatsch ledynas Bernina kalnuose

RYTINĖ ŠVEICARIJA LAUKIA

Atkelta iš 3 pusių.

Taigi, stebint šveicarų bei jų papročius, teko pažinti kai kurias vietas, pasidairyti po klonius, miškelius, ežerus, stebėti savo skambalais pasižymintias karves, dar kreipiančias dėmesį ir savo pilka spalva (sakytum, atrodo kaip pilkos peliukės, anot vietinės lietuviutės).

Tarp Chur ir Bernina Alpių

Tai nedidelis plotas, tačiau, paskiras vietas lankant, kaip tartų jau gerokai suamerikonėjęs lietuvis, "ima" laiko. Pati kantonu sostinė Chur yra vienas seniausių Šveicarijos miestų ir turi 12—13 amž. katedrą. Ne taip toli nuo Chur mazginė stotis Landquart. Iš čia per pusantros valandos siauroju geležinkeliu gali pasiekti Davos ir dar už jo St. Moritz. Tai vad. "Raetische" Alpės ir tokio pavadinimo geležinkelis, kelevj vežąs vis aukštyn su vis gražesniais vaizdais ir keistokomis pavadinimo vietovėmis (pvz. Kueblis). Čia prisimintina, kad kaip tik toje Šveicarijos daly kalbama sena retoromaniška kalba — ji suprantama tik vietiniams ir, kas kiek stebina, vietovės pavadinimas dvigubai, tad Chur bus ir Cuera, St. Moritz — San Murezzan, Berguen — Bravogug ir pan. Tad... tikrovėje krašte vartojamos keturios kalbos.

Davose esama net kelių galiemybių pakilti į aukštusius, per 2,000 metr. aukščio kalnus, ne taip toli Klosters vietovė — netoliese, miške tarp kalnų gali

rasti ir JAV bei britų aktorės Deborah Kerr didžiulius namus. Savo viešbučiais, dar nuo bronzos laikų žinomais gydo-

maisiais šaltiniais garsus St. Moritz, tačiau ir jis visomis spalvomis sušvyti tik žiemai įsigalėjus. O šiaip, nors tik 9 dienas praleidus Šveicarijoje, gali tirti — jei geras oras, taip, tai žavingas kraštas, paslaugūs ir vaišingi vietos lietuviai.

AUKŠTOS KOKYBĖS DEIMANTAI

AUKSINIAI PAPUOSALAI

IMPORTUOTI LAIKRODŽIAI

IRA MARKS, President

ST 2-6800

- Artesian Restaurant - AND LOUNGE

2432 WEST 63rd STREET

Jau yra pilnai įrengtas ir veikia, turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atvažinti krikėlynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap draugijos, klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams bankieto patalpomis naudojasi nemokamai. Telpa virš 300 asmenų. Kad būtų netik lėtikrinti dvi vietas, patefonuokite 436-4622. Atđarađ nuo 6 val. ryto iki 1 val. nakties.

Du kiemai automobiliams pastatyti veltui. Į vieną galima įvažiuoti iš Western Ave., o kitas užpakaly namo.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION

Marquette Parke - - Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS

Grovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdinčiai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiskai. Chicago Savings

bendrovė per visus 40 savo gyvavimo metų visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir mokėjusi ne mažesnius, kaip 3% dividendus.

Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, bet protingą administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša gerus dividendus.

Duodame paskolas namams pirkti, statyti naujus namus arba perfinsuoti jūsų seną paskolą naujai susidariusioms jūsų sąlygoms. Atsiminkite, kad Chicago Savings labai lengva pasiekti telefonu ir pasiteirauti apie mūsų sąlygas. Dar geriau atvykti asmeniškai ir gauti nemokamą patarimą iš geriausio šios srities specialisto.

Svarbu pasirinkti vietą pinigams taupyti, bet dar svarbiau pasirinkti vietą, iš kurios gali finansuoti arba gauti paskolas savo namams ar apartamentui. Kviečiame bet kada užėiti, būsite nuoširdžiai sutiktas!

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .. Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

4 1/2%

Current Dividend on Investment Accounts

- Veterans Club
- College Loan Service
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of loans
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

(Atkelta iš 8 psl.)

LSS Bostono skyriaus laiškas

BOSTONO LSS SKYRIAUS VALDYBA, 75 Intervale Street, Brockton, Mass.
1964 m. lapkričio 6 d.

Mielas Kolega,
Lietuvių studentų sąjungos Bostono skyriaus valdyba kreipiasi į jus šiuo opiu klausimu. Pagal LSS statutą dabartinė centro valdyba nelegali būdu laiko valdžią. Nauja valdyba turėjo būti išrinkta praėjusio birželio mėnesį. Visi gerai žino, kad nebuvo rinkimų birželio mėnesį, nes nebuvo siūlyti kandidatai. Statute nėra įstatai įgaliojančio seną valdybą perimti pareigas antriam mokslo metams, jei nauja valdyba nėra išrinkta. Tad legalumas dabartinės centro valdybos yra abejotinas. Mes laikome šią valdybą laikina, kuri turėtų būti pavaduota arba įgaliota prie patogiausias progos, būtent — per suvažiavimą Detroito:

- Mes siūlome:
1. Suvažiavime išskirti šį netikslumą, kad statutas būtų išaiškintas šiuo klausimu;
 2. Įgalioti seną valdybą arba iš-

rinkti naują pagal revizuotą statutą;

3. Pravedus tuos rinkimus, kurie turėjo būti praversti birželio mėnesį, revizuoti statutą, kad rinkimai visuomet būtų praversti metiniuose suvažiavimuose.

4. Jei dabartinė centro valdyba nelegali, nario mokesčiai jai negali būti perduoti. Mūsų nuomone, šiuo atveju reikia surinkti nario mokesčius ir juos nusivežti kartu su įgaliotais balsais į suvažiavimą. Suvažiavimui nustačius legalią valdybą, jai perduoti mokesčius.

Mes tikimės, kad apsvaustę šiuos klausimus, Jūs sutiksite su reikalingomis pataisomomis išaiškinti. Tad mes kreipiamės į jus parenti šiuos pasiūlymus.

Ši pasimatymo Detroito...

Bostono LSS skyriaus valdyba
Algis Makaitis, pirmininkas,
Jaruna Venckauskaitė, sekretorė,
Giedrė Galinytė, vicepirmininkė,
Romas Gudinskas, išdinin-

Kur dingio tie, kurie kadais...

Nuotr. G. Peniko.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Edgar Allan Poe novelė ekrane

Amerikiečių poetas, novelistas bei kritikas Edgar Allan Poe (1809—1849) kultivavo mistišką literatūrą ir pats buvo didžiai paslaptinis. Jo kai kurie veikalai persisunkę romantizmu, su pakrypiu į okultizmą bei šėtoniškumą. Modernieji kritikai skaito E. A. Poe pačių originaliausių Amerikos literatūros genijų pirmoje 19 šimt. pusėje. Jo parašyta 1842 m. trumpa, fantastiška, siaubinga novelė "The Masque of the Red Death" filmų sostinėje pastatė ekrane tuo pačiu vardu tikrai tipiška hollywoodiškai, peržengiant visas perdėjimo ribas.

Spalvotasis filmas išdailintas spindinčiomis dekoracijomis bei brangiais žibantais rūbais, tačiau kenčia nuo aiskiai numatomų įvykių teksto.

Kai raudonoji mirtis (baisi liga — iš visų porų besiveržiančių kraujo — su staigia mirtimi) smogia žiauriojo princą Prospero valdomos žemės gyventojus, jis užsidaro pilyje su saulele pataikaujančiųjų. Manydamas, jog yra saugus, ir tikėdamas, kad šioji rykštė yra tik jojo "viešpaties" — šėtono ženklas, jis leidžia laiką, be linksmindamas savo svečius sadiščiųiomis pramogomis. Tačiau, kai džiugiai prasidėjęs maskarado ballus virsta mirties šoku, savo sielą parduodęs šėtonui princas Prospero įsitikina, kad ir šėtonas yra bejėgis prieš raudonąją mirtį.

Didžiojo Poe trumputė novelė liko Hollywoodo subanalinta, įvedant mergaitę ir kai kuriuos nereikalingus triukškus.

Princo Prospero rolėje laisvai pasireiškia Vincent Price, gabus aktorius, žymus meno kolektoirius ir baisingųjų rulių mėgėjas.

Filmas perdaug žiaurus bei bauginantis vaikams, nuobodokai siaubingas suaugusiems. Moraliniu atžvilgiu turi peiktinų momentų visiems.

Lengva, turtingai pastatyta komedija

Turtingai pastatytas filmas "Td Rather Be Rich" turi tekstą, į kurį, kaip į mišrainę, primaišyta visko, kas tik ekrane lengvoje komedijoje buvo kada nors padaryta. Tikra laimė tik-

tai, kad senasis žavingasis Maurice Chevalier, kurio buvimas bet kur pridoda gero skonio, yra didelis priedas.

Kai Cynthia Dulaine (Sandra Dee) atvyksta prie susirgusio senelio (Maurice Chevalier) lovos, senojo milijonieriaus prieš mirtinis noras yra pamatyti jos sužadėtinį (Andy Williams). Jo lėktuvui negalint pakilti dėl rūko, Cynthia pasigriebia pirmą pasitaikiusį vyrą (Robert Goulet) ir supažindina su seneliu, kaip savo būsimą vyrą. Tada senelis pasveiksta, tikrasis sužadėtinis pasirodo rūmuose, ir prasideda komiškosios komplikacijos.

Lengvoji komedija protarpiais nepaprastai juokinga, jaunosios turtuolės be skaičiaus brangūs rūbai skoningi bei elegantiški, spalvotoji fotografija masinančiai pulki.

Chevalier vykusiai juokingas, kaip senas žmogus, muduožas mirštantis, tai vėl slapukiškai akylus cigaru rūkytojas.

Hermione Gingold galestiniosios sesers rolėje yra santūriai šalta, lengvai pasipiktinanti. Pora gerokai senų aktorių Gene Raymond ir Charlie Ruggles pasirodo labai vykusiai mažesnėse rolėse.

Gerokai pažengęs vaidyboje dainininkas Robert Goulet — laisvas kalboje, mimikoje bei visame apsiėjime. Debutantas filme antrasis televizijos dainininkas Andy Williams yra stebinančiai ekspertiškas, besijaučias visai laisvai ir jo dainos skamba maloniai.

Visas filmas, lyg putojantis, šiek tiek apsvaiginas, nuotykiškas. Publika, atrodo, nelieka abejinga, o lengvai pralinksminta. Suaugusiems ir jaunuoliams.

Komunistų įtaka amerikiečių filmuose

"Ekrane vystosi mūsų amžiaus jautriausia išgyvenimo drama", sėkbia reklama apie filmą "Fail — Safe", rodomą Chicagos vidurmiestyje. Jau prieš dešimtį dienų buvo triūbijama apie šio "nepaprasto" filmo pasirodymą. Atrodo, kad jis aplenkė ir Padarumo legiono kriterijaus svarstyklės, nes liko atžymėtas "Suaugusiems ir jaunuoliams". Pažiūrėkime tačiau, ką mato komunistinių iliuzijų migla neaptemdytos akys.

The Cardinal Mindszenty Foundation biuletėnis atidengia visą paslaptinę.

Amerikiečiai yra įbauginti rungtis dėl taikos bet kuria kaina. Net nesubrendėliai vaikai, vadinaieji "teenagers", nesąmoningai kartoja komunistų paleistą sūkj "rather Red than dead" (geriau raudonas, kaip lavonas). Keli pagrindiniai filmai, dabar rodomi teatruose, perša šią komunistų idėją, kad atominis karas yra taip baisus, jog JAV turi nusileisti, pasitraukti ar net geriau pasiduoti, negu rizikuoti karu. Tie filmai, pagrįsti romanais, realiai nufilmuoti su žvaigždžių sąstatais yra "Fail — Safe", "Dr. Strangelove", "The Victors" ir kit.

Šiuose filmuose piktadarių niekada nėra komunistas. "Fail — Safe" filme Chruščiovas yra idealizuojamas kaip filosofas, pasiūlytėtas taikai ir įvairiems kompromisams. Piktadariai gi yra JAV kariuomenės vadai, atvaizduoti filmuose suokalbiniškai bei kvailiais.

"Fail — Safe" filme pasakojama, kaip atominis karas pradėtas, vienam kompiuteriui netyčiai sugedus. Kad įtikintų Chruščiova, jog tai tikra klaida ir "tai gerai valiai" įrodyti JAV prezidentas (Henry Fonda) įsako amerikiečių lėktuvui numesti hidrogeninę bombą ant New Yorko miesto. Rašytojai, leidėjai ir recenzentai visa tai tyčia klaidingai giria, jog pasakojimas yra "tikras" bei "itikinantis" ir kad atominis karas "pagaliau įvyks".

Savigarba yra akstinas, kad žmogus kovotų su savo likimu. Ji yra dangiškas paskatinimas, kuris pradžia padaro dingingą, o įvykdymą dar didingesnį.

— O. S. Marden
Save geriausiai pažįstame ne magystmu, o veikdami; stenkis atlikti savo pareigą ir greit patirsi, iš kokios medžiagos esi nulipdytas.

— J. W. Goethe
Žmogus, kuris tegalvoja tik apie save ir tik savo pelno ieško — negali būti laimingas. Nori gyventi sau, tai gyvenk kitiems.

— Seneca

DRAUGAS, šeštadienis, 1964 m. lapkričio mėn. 21 7

4½% **5%**

current dividend on investment bonus
1½% DIVIDENDU MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SASKAITAS
1½% 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Fulling Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. HĖpublė 7-8800

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — Cedarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinų

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LAKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. HĖpublė 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. Lafayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1008

Skaitykite ir platinkite dienr. Draugą.

Atsakymas į Bostono Lietuvių studentų sąjungos skyriaus laišką

1964. XI. 15.

1964 m. lapkričio mėn. 12 d. gautas Lietuvių studentų sąjungos Centro valdybos pirmininkui adresuotas laiškas iš Brocktono. Laiško apačioje yra šios pavardės: Algis Makaitis, pirmininkas, Giedrė Galinytė, vicepirmininkė, Jaruna Venckauskaitė, sekretorė, Romas Gudinskas, išdinininkas, Pabrėžiam, kad šie asmenys laiške nėra pasirašę, jų vardai ir pavardės tik išspausdintos. Laiško pagrindiniai teigimai: 1) 1963—64 metų Lietuvių studentų sąjungos Centro valdyba nelegali, nes neįvyko rinkimų; 2) Sąjungos Centro valdyba turi įrodyti savo legalumą š. m. visuotiniame suvažiavime ir nariai turi įgalioti seną valdybą arba išrinkti naują valdybą pagal revizuotą statutą.

Kartu galima ir liūdna, kad asmenys, kurie šį laišką pasirašė (neaišku, ar šie asmenys, ar ne, nes jų pavardės išspausdintos, neparašytos ranka) ne tik nesupatino su LSS įstatais (1963), bet tuo pačiu metu, atrodo, jog net neskaityo vienintelio LSS mėnesinio pranešimo "DRAUGE" "Akademinių Prošvaisių". Be to, atrodo, laiškas buvo išsiuntinėtas ne tik Centro valdybos pirmininkui, bet taip pat visiems LSS skyriams.

Kadangi Centro valdyba jaučia, jog šiuo būdu skyrių valdybos bei sąjungos nariai galėjo būti suklaidinti, šį atsakymą išsiuntė visom skyrių valdybom ir atspausdinam čia, kad visi nariai galėtų šį klausimą išsiaiškinti.

Šių metų (1964—65) Lietuvių studentų sąjungos Centro valdyba

Veikla ir informacija

(Tęsinys iš 8 psl.)

DETROITAS: Detroito studentija kantriai laukia daugiau kaip trijų šimtų svečių visuotiniame suvažiavime. Lapkričio mėn. 8 d. Detroito Liet. stud. s-gos skyrius išsirikino naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis šitaip:

Pirmininkas — Rimantas Rūkštelė, 3943 Tulane, Dearborn Hts, Michigan.

Vicepirmininkas — Algis Jokubaitis.

Sekretorės — Danguolė Majauskaitė, Audronė Tamulionytė.

Išdinininkas — Sarūnas Lišauskas.

Po suvažiavimo valdyba planuoja Kalėdų šokių, slidinėjimo išvyką į Dainavą ir literatūros vakarą.

veikia teisėtai ir jos teisėtumą įrodysim, pasiremiami LSS įstatais.

1) LSS Centro valdybos teisėtumas:

Šį pavasarį buvo sudaryta Rinkiminė komisija, kuri pateikė skelbimus įvairiems Amerikos ir Kanados laikraščiams. Skelbimai pranešė apie įvykstančius rinkimus ir prašė studentų siūlyti kandidatus į įvairius LSS centrinius organus. Rinkimų skelbimai buvo išsiųsti trijomis serijomis pagal Sąjungos įstatų rinkiminių taisyklių VI paragrafą "Ypatingi atvejai". Iš viso Rinkimų komisija gavo tikrai du teisėtus kandidatų sąrašus: vieną — siūlantį kandidatus į Sąjungos Centro valdybą, o antrą — į Sąjungos Kontrolės komisiją. Kadangi Rinkimų komisija, gavus šiuos sąrašus, pakartotinai spaudoje prašė Sąjungos narių siūlyti daugiau sąrašų, o daugiau kandidatų sąrašų nesulaukė, sekdamas LSS rinkiminių taisyklių VI para, paskelbė šiuos sąrašus kandidatų centrinių organų nariams. Pranešimas yra "DRAUGE" laikraštyje "Akademinišė Prošvaisėse", š. m. liepos mėn. 18 d.

Dėl bendros informacijos cituojame Lietuvių studentų sąjungos įstatų rinkiminių taisyklių VI paragrafą (jis yra paskutiniame puslapyje LSS įstatų, spausdintų 1963 metais):

"VI. Ypatingi atvejai
Esant tik vienam kurio renkamojo organo pasiūlytam kandidatų sąrašui, Rinkiminė komisija praneša apie tai Sąjungos nariams ir pratešia kandidatų siūlymo laiką dviem savaitėm. Jei ir po pratešimo nepristatoma daugiau teisėtų kandidatų siūlymų, kandidatų sąrašas, neturįs opozicijos, skelbiamas išrinktas be balsavimo".

2) Skundai liečiantys rinkimus: Nariams, turintiems skundų, liečiančių šių metų rinkimus, siūlom kreiptis į 1963—64 metų Garbės teismą. LSS rinkiminių taisyklių paragrafo I devintas punktą ir paragrafo V pirmas ir antras punktą išdėsto skundų procedūrą.

Rinkiminės komisijos pirmininkas (1963—64)

Arūnas Čdrys

LSS Centro valdybos pirmininkas

Algis Zapparackas.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30. kitom dienom nuo 9 iki 6 v.v
Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. popiet.

AKADĖMINĖS PROŠVAISTĖS

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga.

LAIŠKAS STUDENTAMS

Mieli Kolegos!

Kaip gal jau žinote, ateinančio Lietuvių studentų sąjungos visuotinio suvažiavimo tema yra: "Dabartinis lietuvis studentas; kas jis yra?" Temos tikslas yra išspręsti ir išnagrinėti: su kokių studentų galvąjimu mes šiandien turime reikalą? Ką jis pats (studentas) galvoja; ko jis nori; ko siekia; kuo tiki; ką jis laiko savo tikslu gyvenime? Specifiniai mes kalbam apie tuos, kurie tik šiais ar net praėjusiais metais pradėjo studijas. Kitaip sakant, jie yra apie 19-20 metų amžiaus.

Išsprendimas šio klausimo yra labai svarbus. Ne tik LSS ateitis, bet ir visų jaunimo organizacijų išlikimas pareina nuo atsakymo į šiuos klausimus. Ar šiam studentui rūpi Lietuvos išlaisvinimas? Ar jam turi kokios nors reikšmės žodis LITUANUS? Ar jis priklauso jaunimo organizacijoms idealistiniu tikslu? Ar jam svarbu savo intelektualą gilinti? Ar jis domisi menu, literatūra, muzika? Ar jam nėra vis tiek — lietuvis draugas, ar svetimtautis?

"Senasis" studentas šiais klausimais rūpinosi. Ką jį tai atsako šiandieninis? Anie rūpinosi Lietuvos išlaisvinimu — jie veikė šia kryptimi. Bet anie buvo gimę Lietuvoje. Lietuva jų kraštas. Kiti atėmė iš jų tą brangią nuosavybę. Nebe reikalo jie norėjo Lietuvos labai dirbti. Nebe reikalo jie buvo tokie patriotai. Mintis graži ir natūrali — neišvengiama. Visi nori atsitiėti tai, kas yra jų.

O kaip su mūsų šių dienų studentu? Jis jau gimęs Vokietijoje, Italijoje, Austrijoje, Lenkijoje ar dar kur kitur. Jis šių kraštų ne tik neprisimena, bet net jų ir nepažįsta. Kokia jam prasmė laisvint Lietuvą? Jis Amerikoje išaugo, čia mokosi ir, gal būt, čia gyvens visą savo gyvenimą. Kodėl jis turi rūpintis Lietuvos klausimais? Ar iš pareigos? Kokia ta pareiga, kuri iš žmogaus reikalauja pasišventimo tokiam darbui? Iš tokio žmogaus, kuris pats neįsijaučia pareigos tuo atžvilgiu; iš žmogaus, kuris tik girdi iš tėvų kalbą, kad yra toks kraštas, vadinamas Lietuva — kurio jis niekad nematė. Jis, gal būt, daugiau domisi kitų kraštų klausimais. Tokia yra realybė, ne sapnas. Tėvai nori, kad jų vaikai rūpintųsi Lietuvos klausimu, bet tai yra tėvų noras, ne vaiko. Čia irgi realybė, ne sapnas.

Manome, kad dauguma iš jūsų pritaris, jog iki šiol išdė-

tytos mintys yra teisingos. Tad ko mes norime iš jūsų? Gal aiškiausiai išsireikštumėte, sakdami, kad norime jus prašyti, jog jūs bandytumėte rasti atsakymus į šiuos klausimus patys savyje. Suvažiavime mes prašysim jūsų rastus atsakymus pateikti svarstymui.

Tada, žinodami jūsų nuomones, mes bandysim prie jų pritaikyti ir LSS tikslus bei veiklą. Gal tai bus įmanoma įvykdyti jau net pačiame suvažiavime. Esant reikalui, šiam tikslui skiriamas visas šeštadienio rytas.

Supraskit, kad mums nėra nei prasmės, nei pasitenkinimo vadovauti, jeigu mes žinom ir matom, kad studentijai mūsų veikla yra svetima, kad studen-

Dabartinis lietuvis studentas?.. Nuotr. G. Penko.

tai ja nesidomi. Tada ir galime klausti: "Koks yra mūsų tikslas?" Matot, mes norim žinot, kas JUMS yra įdomu, ko JŪS tikitės iš LSS? Vienintelis būdas, atrodo, šiai problemai išspręsti yra būtinybė mums susipažinti ir "Dabartiniu lietuviu studentu" ir mėginti suprasti "Kas jis yra".

LSS CV

VISUOTINIS STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasiremdami "General Not for Profit Corporation Act" 14 paragrafu ir Sąjungos statuto VIII — 8 skyriumi, CV praneša visiems LSS JAV ir Kanados nariams, kad visuotinis sąjungos suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 26—29 d. Detroit, Michigan. Suvažiavimo

A. Senbergas, I. Stasaitė, K. Stankaitytė ir V. Vasiulis susirūpinę Liet. stud. s-gos ateitimi... Nuotr. G. Penko.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS VISUOTINIO SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ

1964 metų lapkričio 26—29 dienomis Statler - Hilton Hotel, Detroit, Mich.

"Dabartinis lietuvis studentas; kas jis yra?"

KETVIRTADIENIS, lapkričio 26 d.

12 v. r. — 6 v. v. Registracija. Mezzanine Foyer.
3 v. v. Skyrių 1963—64 mokslo metų veiklos pranešimai. Salpos Fondo pranešimas. LITUANUS Fundacijos pranešimas, English Room.
4 v. v. Lietuvių studentų sąjungos seminaras: G. Gedvila. English Room.
Vakare. Atskirų ideologinių organizacijų susipažinimo vakarai.

PENKTADIENIS, lapkričio 27 d.

10 v. r. — 6 v. v. Registracija. Mezzanine Foyer.
9 v. r. — 11 v. r. Atskirų komisijų posėdžiai. Parlor F.
12:30 v. v. Suvažiavimo atidarymas. Statler Room.
Mandatų komisijos rinkimai. Prezidiumo rinkimai. Rezoliucijų komisijos rinkimai.
1:30 v. v. Paskaita: "Dabartinis lietuvis studentas" — Paulius Zygas ir Antanas Saulaitis, S.J.
Po paskaitos diskusijos.
7:30 v. v. Jaunųjų menininkų parodos atidarymas. Paskaita apie meną — Vytautas Raulinaitis. Ivory Room.
8:30 v. v. Šokiai. Programoje — Clevelando komedinalai, Grand Ballroom.

ŠEŠTADIENIS, lapkričio 28 d.

9 v. r. — 12 v. r. Registracija. Mezzanine Foyer.
9 v. r. — 12 v. r. Diskusijų tęsimas ir užbaigimas — "Dabartinis lietuvis studentas". Statler Room.
LITUANUS remti komiteto posėdis. CV kambaryje.
LSS Centro valdybos posėdžiai su skyrių atstovais ir ideologinių organizacijų pirmininkais. Parlor C.
1 v. v. "The Place of the Ethnic Group in Today's Society" Mr. R. Cullen. Statler Room.
3 v. v. Prof. Juozas Eretas — "Lietuvis studentas ir tremtis".
4 v. v. Suvažiavimo uždarymas. Statler Room.
— 1963—64 LSS Centro valdybos pranešimas.
— 1963—64 Kontrolės komisijos pranešimas.
— LSS 1964—65 Centro valdybos pirmininko Algio Zapracko pranešimas.
— Nutarimų ir rezoliucijų priėmimas.
7:30 v. v. Dramos rečitalis — Nijolė Martinaitytė ir Jonas Kelečius.
9 v. v. Šokiai. Hilton Room.

SEKMADIENIS, lapkričio 29 d.

10:30 v. r. Šv. Mišios Sv. Antono parapijos bažnyčioje — 25th Street and Vernor.
Po Mišių išsiskirstymas.
Jaunųjų menininkų paroda vyks suvažiavimo metu ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį Parlor C.

posėdžiai įvyks programoje nurodytose vietose.

Suvažiavime dalyvauti turi teisę visi tikrieji Sąjungos nariai, pagal sąjungos statuto III — 1 skyrių, "Tikraisiais Sąjungos nariais gali būti visi lietuviai ir lietuvių kilmės studentai, registruoti bei studijuoją JAV akademinėse institucijose ir pritarią lietuvių Sąjungos tikslams ir lietuvių tautos laisvės aspiracijoms. Tikrieji Sąjungos nariai yra tie, kurie yra įregistruoti Centro valdyboje per skyrius, kur jie yra" Pagal Statuto III — 3 skyrių, "Studijas pertraukęs studentas pasilieka Sąjungos nariu pusę metų nuo jų pertraukimo". Vadinasi, visi, kurie po šiu metų pavasario ar vasaros semestro yra nutraukę savo studijas bei yra užsiregistravę Centro valdybos nustatyta tvarka dar turi teisę dalyvauti suvažiavime.

Suvažiavime narys gali dalyvauti asmeniškai ar per įgaliojimą. "Turys teisę suvažiavime

Urbanietės "Carson Pire & Scott" surengtoje įvairių tautybių parodoje. Iš kairės į dešinę: Dalia Kuprionytė, Ramunė Gavelytė ir Otilija Užgirytė. Nuotrauka C. P. S.

SPALVINGOS DIENOS URBANOJE

Urbanos studentai susilaukė daug svečių tradiciniame "Homecoming" savaitgalyje. Nors ir nuotaika buvo laikinai sudrumsta Illinois pralaimėjimu futbole, bet greitai ūpas pasitaisė per šokius tą patį vakarą. Išvakarėse "Griaustinio Paukščio" restorane buvo surošta dainų šventė, kurioje lietuviška daina linksmai nuskambėjo per visą universitetą.

Tarp įvairiausių tautybių lietuvių studentai dalyvavo "Carson Pire & Scott krautuvės" tarptautinėje parodėlėje. Buvo eksponuota įdomūs gintaro ir audinių pavyzdžiai. Tuo pačiu laiku įvyko ir tautinių kostiumų modeliavimas. Ramunė Gavelytė, Dalia Kuprionytė ir Otilija Užgirytė atstovavo tris Lietuvos sritis — Dzūkiją, Aukštaitiją ir Suvalkiją. Lietuvių

čia dalyvavimas buvo gražiai aprašytas apylinkės spaudoje. Šį pasirodymą surošė LSS Urbanos skyrius.

Spalio 29 d. buvo sušauktas pirmas LSS Urbanos skyriaus susirinkimas, sušauktas naujos valdybos, kurią sudaro Jonas Šalčius — pirm., Vytautas Palčiauskas — vicepirm., Algis Karsas — išdininkas, ir Dalia Ažubalytė — sekr. Programą įdomiai išpildė Audronė Garbėnytė, papasakodama apie Paryžių, kurį tik neseniai buvo apsilaidusi. Audronė vaizdžiai apibūdino Prancūzijos studentus bei įvairias jų pažiūras, palyginama visa tai su Amerikos studentija. Po paskaitos sekė revizijos komisijos rinkimai. Komisijon buvo išrinkti — Marytė Gavelytė, Birutė Jasaitė ir Zenonas Stasiulis.

Ateinantį mėnesį Urbanos studentai aktyviai dalyvaus universiteto tarptautinėje parodoje. Ta proga yra planuojamas lietuvių kampselis kartu su tautinių šokių grupės pasirodymu. Alfredas Kleinaitis vadovauja šokių grupei.

Dalia Ažubalytė

Ligšiolinė "Akademinė Prošvaisčių" redaktorė Audronė Valaitytė ir LSS CV pirm. Algis Zaprackas. Audronė "Akademinės Prošvaisčių" redagavo nuo 1963 m. spalio mėn. iki š. m. spalio mėn. Dabar, jai apsikrovus kitais darbais ir iš redaktūros pareigų pasitraukiant, LSS Centro valdyba kolegiskai dėkoja už įdėtąjį triūsą. Šį "Akademinė Prošvaisčių" numerį redagavo pati LSS Centro valdyba. Kitus tris sekančius numerius yra pažadėjusi suredaguoti Ramunė Kviklytė.

dalyvauti Sąjungos narys gali įgaluoti bet kurį Sąjungos narį jam atstovauti Visuotiniame suvažiavime. Atstovų įgaliojimai turi būti pasirašyti kiekvieno juos įgaliojusio Sąjungos nario, kurių parašai turi būti patvirtinti Sąjungos skyriaus valdybos arba įgalotinio". (Statutas VIII — 2.)

NUMATYTOS SUVAŽIAVIMO IŠLAIDOS STUDENTAMS

Tie, kurie neužsimokėjo nario mokesčio prieš nustatytą laiką, lapkričio mėn. 22 d. turės mokėti 4.00 dolerius registracijos mokesčio.

Užsimokėjusiems nario mokesčių: registr. mokeskis 2.00, pentk. šokiai 2.50, šest. šokiai 3.50, privalomas nario mokeskis —. Viso 8.00. Neužsimokėjusiems nario mokesčių: registr. mokeskis 4.00, pentk. šokiai 2.50, šest. šokiai 3.50, privalomas nario mokeskis 2.00. Viso 12.00.

Suvažiavimas įvyks Statler Hilton viešbutyje, Detroit: Grand Cir us Park tarp Washington Blvd. ir Bagley Avenue. Viešbutio kampos sekančios: "Single" miegamasis 7.50 para vienam "Double" or "Twin" 12.50 para vienam, "Dorm Accommodations" 3.50 para vienam.

Tie kurie užsiregistravo viešbutyje, gaus naudoti viešbutio "parking" patalpas dykai.

KETVIRTADIENIO ideologi-

nių organizacijų rengiami vakarai:

Detroito studentai ateitininkai ruošia šokius Detroito Lietuvių Namuose. Šokių tema: "Integracija".

Detroito akademikai skaitai ruošia šokius Disabled American Veteran's Hall, šokių tema: "Kiškiukų klubelis".

Detroito Neo-Lithuania ruošia šokius Park Shelton viešbutyje.

Nugalėti save yra geriausias būdas atsiekti, kad kiti mūsų nenugalėtų. Suvaldyti save yra geriausias kelias neturėti jokių viešpačių ant savęs.

— Rytų išmintis

Suvažiavimą ruošiant, yra begalės rūpesčių. Detroitiškiai dirba, rašo ir laukia kolegų ir kolegų... Nuotr. G. Penko.

Veikla ir informacija

ANN ARBOR, Michigan universitete, kur studijuoja per 20 lietuvių studentų, veikia Liet. Stud. S-gos skyrius. Skyriui vadovauja pirm. Albertas Karvelis ir sekretorė Irena Butkutė. Skyrius turi nuolatinius susirinkimus. Lapkričio mėn. 14—15 d. skyrius dalyvavo Tarptautinėje studentų mugėje su lietuvių liaudies menu, spauda, dainomis ir šokiais.

CHICAGO: Chicagos skyriaus Liet. studentų sąjungos valdyba, išrinkta spalio mėn. 16 d., pasiskirstė sekančiomis pareigomis:

Pirmininkas — Laisvūnas Skevalas, 6233 So. Neenah, Chicago, Illinois 60638.
Vicepirmininkas — Petras Nalis.

Sekretorė — Irena Sabaliūnaitė, 4033 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60632.

Išdininkė — Teresė Janušaitytė.

Socialinių reikalų vedėjas — Jonas Juška.

ROCHESTER: š. m. rugsėjo mėn. 20 d. Rochesterio studentai išrinko naują 1964—65 mokslo metų valdybą, kuri pareigoms pasiskirstė:

Pirmininkas — Eugenijus Vidmantas.

Sekretorius — Algimantas Mesteikis, 40 Simpson Rd., Rochester, N. Y. 14617.

Išdininkas — Juozas Vosylius.

Skyrius turi daugiau kaip 20 studentų ir planuoja organizuoti LITUANUS vaju bei dramos vakarą.

TORONTO: Vienas iš didžiausių Liet. stud. s-gos skyrių yra šiame Kanados mieste. Šių mokslo metų Toronto skyriaus valdybą sudaro:

Pirmininkas — Andrius Šileika, 22 Langside Ave., Weston, Ontario.

Vicepirmininkas — Henrikas Steponaitis.

Sekretorės — Aldona Businskaitė, Zivilė Šlekytė.

Išdininkas — Saulius Masionis.

Programų vedėjas — Romas Staskevičius.

Šių metų Toronto skyriaus valdyba yra viena iš energingiausių Sąjungoje. Skyrius turi priėmus metinį veiklos planą, vedą "Lietuvių Studentų Žinių" skyrių "Tėviškės Žiburiuose" ir talkina "Studentų Gairėms". Šių metų Toronto veiklos planas toks:

Spalio mėn. 18 d. įvyko bendras susirinkimas, kuriame buvo nutartas metinis veiklos planas.

Lapkričio 6 d. įvyko studentiškas linksmavimas, o lapkričio 8 d. studentų tėvų arbatėlė studentų būstinėje.

Gruodžio mėn. 4 d. įvyks paskaita.

Kalėdų atostogų metu organizuojama iškyla.

Bendri veiklos punktai, kuriuos Torontas bandys įvykdyti, bus: 1) kavutė studentų būstinėje kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių; 2) pravedimas LITUANUS vaju. Torontė vaju organizuos Henrikas Steponaitis; 3) uolus dalyvavimas Torontė ruošiamuose lituanistiniuose kuruose ir bendrai visuomeninėje lietuvių veikloje.

URBANA: Buvusi studentijos sostinė šiais metais išsirinco tokią LSS Urbanos skyriaus valdybą:

Pirmininkas — Jonas Šalčius, 806 So. Fifth, Champaign, Illinois.

Vicepirmininkas — Vytautas Palčiauskas.

Sekretorė — Dalia Ažubalytė, Wardall 409, Urbana, Illinois.

Išdininkas — Algis Karsas.

Urbanos LSS skyriaus sąrašė šiais metais užsiregistravo per 70 lietuvių studentų.

(Nukelta į 7 psl.)